

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám:

D.362/34/2024.

A tanács tagjai: Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Simon Szabolcs közbeszerzési biztos, Pulainé Dr. Horváth Hajnalka közbeszerzési biztos

A kérelmező:

GUZKÓ Kft.

Esztergom, Köves u. 8236/4. HRSZ

A kérelmező képviselője:

Dr. Sirály Katalin ügyvéd, Sirály és Társa
Ügyvédi Iroda (Budapest, Szilágyi Dezső tér 1.)

KRID: 18098145

Az ajánlatkérő:

BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt.
Budapest, Rumbach Sebestyén u. 19-21.

KRID: 23028966

Az ajánlatkérő képviselői:

Dr. Bódis Rita Gabriella, Dr. Fekete Tímea
kamarai jogtanácsosok

Az I. r. érdekelt:

Arrivabus Kft.

Székesfehérvár, Berényi út 72-100.

Képviselője:

Dr. Kempler Károly egyéni ügyvéd

KRID: 59471028

A II. r. érdekelt:

Omnibusz Hungária Kereskedelmi Kft.

Budapest, Óradna u. 5.

Képviselője:

Dr. Rausch János ügyvéd, Bán, S. Szabó, Rausch
& Partners Ügyvédi Iroda

Budapest, József nádor tér 5-6.

KRID: 12218077

A III. r. érdekelt:

MAN Kamion és Busz Kereskedelmi Kft.

Dunaharaszti, Csonka János utca 2.

Képviselője:

Dr. Francia Balázs ügyvéd

KRID: 55077567

A beszerzés tárgya, értéke:

Közforgalmi autóbuszvonalak üzemeltetése – C3,
90.915.400.043.-Ft

A beszerzés EKR száma:

EKR000818522023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás hivatalbóli kiterjesztése alapján megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 28. § (1) bekezdés második és harmadik mondatát, a Kbt. 50. § (4) bekezdését és a Kbt. 87. § (1) bekezdés második mondatát, a kérelmező jogorvoslati kérelme tekintetében a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő által 2023. szeptember 25. napján feladott és az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2023. szeptember 29.-én az 583835-2023. számon megjelent részvételi felhívást, a közbeszerzési dokumentumokat és valamennyi, a közbeszerzési eljárásban hozott ajánlatkérői döntést.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 200.000.000.-Ft, azaz kétszázmillió forint bírságot szab ki. A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a kérelmező részére a jelen határozat megküldésétől számított 8 napon belül utaljon vissza 17.500.000.-Ft, azaz tizenhétmillió-ötszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető rendelkezései ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő. A határozat érdemi része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második Része szerinti uniós értékhatárt elérő tárgyalásos közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megjelölt szolgáltatásmegrendelés tárgyában, melynek 2023. szeptember 25. napján feladott eljárást megindító részvételi felhívása 2023. szeptember 29. napján, 583835 szám alatt jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjának kiegészítésében a TED-en. A részvételi felhívás – jogorvoslati eljárás szempontjából releváns – rendelkezései:

„II.1.4) Rövid meghatározás:

Közforgalmú autóbusszonalak üzemeltetése szülő autóbusszal, szolgáltatási keretszerződés keretében – C3

II.2.7) A szerződés, a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer időtartama

Az időtartam hónapban: 120 vagy Munkanapokban kifejezett időtartam:

vagy Kezdés: (éééé/hh/nn) / Befejezés: (éééé/hh/nn) [...]

II.2.13) Európai uniós alapokra vonatkozó információ

A beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos nem

VI.3) További információk:

1. Információk a tárgyalásról

Ajánlatkérő nem tárgyal: az előírt kocsikilométer elvárt mennyiségéről, autóbusz típusa (szóló, 2 tengelyes), autóbusz kategóriája (M3 /I. (városi)), autóbusz felépítményének típusa (CE (alacsonypadlós szóló egyszintes)), jármű életkora (Új gyártású (a szolgáltatás megkezdésekor 12 hónavnál nem régebbi)), a szerződés hatályáról és az időtartamáról, valamint a szerződés megszüntetésének eseteiről. E feltételek a Kbt. 87. § (1) szerinti minimumkövetelménynek minősülnek, a minimumkövetelményeket részletesen a Közbeszerzési Dokumentumok (KD) tartalmazzák. A tárgyalásos eljárás jogalapja: 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 2. § (1) c) pontja, tekintettel a 2. § (2) bekezdésben foglaltakra.

15. Ajánlatkérő felhívja a figyelmet arra, hogy az eljárás ajánlattételi szakaszában Ajánlattevőnek (közös Ajánlattevőnek) a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását igazoló gyártói vagy szállítói nyilatkozatot kell benyújtania, valamint nyilatkoznia kell arról, hogy a szolgáltatás ellátásához szükséges humán erőforrás rendelkezésre fog állni a szerződés teljesítésének teljes időtartama alatt. A fentiekre vonatkozó részletes Ajánlatkérői elvárások az ajánlattételi felhívásban kerülnek specifikálásra.”

Az ajánlatkérő részvételi dokumentációt és „Főbb szerződéses feltételek” címmel további iratokat töltött fel az EKR-be a közbeszerzés megindításakor.

2. A részvételi határidőig (2023. október 26-án, 12 óra) öt részvételi jelentkezés érkezett, köztük a kérelmező és a jelen jogorvoslati eljárásban részvételi szándékát jelző I. r. érdekelt gazdasági szereplő. Az ajánlatkérő a 2023. november 23-án megküldött részvételi szakaszt lezáró összegezésében valamennyi jelentkezést elfogadta, majd 2023. november 29-én ajánlattételi felhívást küldött valamennyiük részére. Az ajánlattételi felhívásban az alábbi előírások is szerepeltek:

„IV.2) További információk

5. Ajánlatkérő felhívja a figyelmet arra, hogy az eljárásnak kizárólag a végleges ajánlattételi szakaszában szükséges Ajánlattevőnek benyújtania a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását igazoló gyártói vagy szállítói nyilatkozatot.”

3. Ajánlattételi határidőig három ajánlat került benyújtásra. A végleges ajánlattételi felhívást az ajánlatkérő 2024. február 22-én küldte meg az ajánlattevők részére, a módosított ajánlattételi határidő 2024. március 26-a volt. A végleges ajánlattételi felhívásban az alábbi előírások is szerepeltek:

„IV.2) További információk

5. Ajánlatkérő felhívja a figyelmet arra, hogy az eljárásnak kizárólag a végleges ajánlattételi szakaszában szükséges Ajánlattevőnek benyújtania a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását igazoló gyártói vagy szállítói nyilatkozatot.”

Az ajánlatkérő továbbá az EKR-be 2024. február 22-én feltöltötte a „C3-Végső ajánlattételhez dokumentumok.zip” mappát, amelyben megtalálható szerződéstervezet az alábbiakat is tartalmazta:

„4. A Szerződés létrejötté, hatályba lépése, időtartama

A Szerződés – a következő bekezdésben foglaltak figyelembevételével – Felek általi aláírás napján lép hatályba és határozott időtartamra jön létre. A Szolgáltató Szolgáltatás teljesítési kötelezettsége a 4.1. pont szerinti ütemezés alapján indul. A Szerződés időtartama határozott idejű, a Járművek – ideértve az opciós Járműveket is – szolgáltatási ideje forgalomba állási

ütemenként egyszázhusz (120) hónap. A Szerződés megszűnésének napja az utolsó Jármű (opciós Jármű) utolsó szolgáltatási napja.

4.1. Szolgáltatás megkezdésének ütemezése

A Szolgáltatás megkezdése az alábbi ütemezésben történik (tervezett forgalomba állás):

- 25 db 2025.05.01. napján
- 25 db 2025.07.01. napján

áll forgalomba.

Megrendelő kezdeményezésére a Felek közös megegyezésével a forgalomba állási ütemezés módosítható. Amennyiben a Szerződés aláírására 2024. június 15. napjáig nem kerül sor, úgy abban az esetben, az ettől a határidőtől számított minden egy hónap időtartamon belüli (tehát az adott hónap 16. napjától a következő hónap 15. napjáig terjedő) késedelem a jelen 4.1. pont szerinti tervezett első ütem forgalomba állási határidejének további egy hónappal történő meghosszabbodását eredményezi. (pl. ha 2024. június 16. és 2024. július 15. között kerül sor a szerződéskötésre, akkor a szolgáltatás első ütemének megkezdési időpontja: 2025. május 1. helyett egy hónappal elcsúsztatva 2025. június 1. napja). A Felek kifejezetten rögzítik, hogy amennyiben a Szerződés aláírására a Szolgáltatónak felróható okból nem kerül sor 2024. június 15. napjáig, úgy abban az esetben a szolgáltatás megkezdésének ütemezésére a jelen 4.1. pont első bekezdésében rögzített határidők az irányadók. Szolgáltató különösen indokolt esetben, egyszeri alkalommal, legkésőbb hatvan (60) nappal a tervezett forgalomba állás időpontja előtt indítványozhatja a jelen 4.1. pont első bekezdésében rögzített ütemezés legfeljebb hatvan (60) nappal történő eltolását. Megrendelő Szolgáltató erre vonatkozó kérelmét saját hatáskörben jogosult elbírálni. Megrendelő az előteljesítés jogát biztosítja azzal, hogy Felek az előteljesítésről és a forgalomba állás ütemezéséről külön állapotnak meg. Szolgáltató köteles a szerződéskötést követően tíz (10) napon belül, a szerződéskötés és a szolgáltatás megkezdése közötti feladatok teljesítésére vonatkozó saját ütemezését – a szerződéses határidők teljesítésére figyelemmel – a 2/C melléklet 1. függelékében található táblázatban megadni.

5.6. Szolgáltató köteles rendelkezni a Szolgáltatás teljes időtartama alatt a mindenkor hatályos jogszabályoknak megfelelő autóbusszos személyszállításra vonatkozó tevékenységi engedéllyel, amelyet köteles bemutatni Megrendelőnek legkésőbb a Szolgáltatás első teljesítési napját megelőző tizenötödik (15.) napon. Amennyiben ezt elmulasztja, úgy a Szolgáltatást nem kezdheti meg és Megrendelőnek a Szolgáltatás első teljesítési napját megelőző tizenegyedik (14.) naptól kezdődően elállási joga nyílik meg egyben Megrendelő jogosult a Teljesítési biztosítékot a Szerződés szerinti első (elmaradó) teljesítési napon teljes összegben igénybe venni.

16. Forgalomirányítási eszközök [...]

17. Jármű utastér hőmérséklet-szabályozása [...]

18. Utasszámláló rendszer [...]

19. Kamerarendszer [...]

20. Utastájékoztató és ellenőrzés [...].”

4. Az ajánlatkérő által 2024. március 12-én adott kiegészítő tájékoztatásban az alábbiak is szerepeltek:

„2. kérdés: T. Ajánlatkérő a végleges ajánlattételi felhívás és dokumentáció részeként rendelkezésre bocsátott SZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉS KÖZFORGALMÚ AUTÓBUSZVONALAK ÜZEMELTETÉSÉRE CSUKLÓS AUTÓBUSSZAL – C2” c. / „SZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉS KÖZFORGALMÚ AUTÓBUSZVONALAK ÜZEMELTETÉSÉRE SZÓLÓ AUTÓBUSSZAL – C3” c. / SZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉS KÖZFORGALMÚ AUTÓBUSZVONALAK ÜZEMELTETÉSÉRE

CSUKLÓS AUTÓBUSSZAL – C4” c. / szerződéstervezet („Szerződéstervezet”) 4.1 pontjában az alábbiakat rögzítette: „A Szolgáltatás megkezdése az alábbi ütemezésben történik (tervezett forgalomba állás): • 25 db 2025.05.01. napján • 25 db 2025.07.01. napján (...) Amennyiben a Szerződés aláírására 2024. június 15. napjáig nem kerül sor, úgy abban az esetben, az ettől a határidőtől számított minden egy hónap időtartamon belüli (tehát az adott hónap 16. napjától a következő hónap 15. napjáig terjedő) késedelem a jelen 4.1. pont szerinti tervezett első ütem forgalomba állási határidejének további egy hónappal történő meghosszabbodását eredményezi. (pl. ha 2024. június 16. és 2024. július 15. között kerül sor a szerződéskötésre, akkor a szolgáltatás első ütemének megkezdési időpontja: 2025. május 1. helyett egy hónappal elcsúsztatva 2025. június 1. napja).” Az idézett rendelkezés második mondata szerint az aláírás 2024. június 15-én túli késedelmé – a szöveg kontextusát figyelmen kívül hagyva, kizárólag nyelvtani értelmezés alapján – kizárólag az első ütem forgalomba állási határidejének meghosszabbodásához vezet. Az idézett rendelkezés második mondata ugyanakkor nem tesz említést a késedelemnek a második ütemre gyakorolt hatásáról. Tekintettel arra, hogy mind a szövegkontextus, mind a logika általános elvei alapján az első ütem megelőzi a második ütemet, így az ajánlattevő értelmezése szerint az első ütem határidejének meghosszabbodása automatikusan eredményezi a második ütem meghosszabbodását is. Jelen értelmezést erősíti továbbá a módosítás elfogadása mögött rejlő szándék is. Ajánlattevő ezúton kéri T. Ajánlatkérő kiegészítő tájékoztatását a tekintetben, hogy az első ütem határidejének 4.1 pontja szerinti meghosszabbodása automatikusan eredményezi-e a második ütem meghosszabbodását is, vagy a 4.1 pontban hivatkozott késedelem kizárólag az első ütemre van hatással, míg a második ütem határideje változatlanul irányadó abban az esetben is, ha a Szerződés aláírására 2024. június 15. napjáig nem kerül sor.

Válasz: Az első ütem határidejének 4.1 pontja szerinti meghosszabbodása nem eredményezi automatikusan a szolgáltatás megkezdésére vonatkozóan a második ütem meghosszabbítását. Ugyanakkor a 4.1. pontban található alábbi rendelkezés adott esetben a második ütem szolgáltatáskezdési határidejének meghosszabbítására is biztosíthat lehetőséget: - „Megrendelő kezdeményezésére a Felek közös megegyezésével a forgalomba állási ütemezés módosítható.” Emellett a szerződés aláírásának Megrendelőnek felróható okból történő elhúzódsát olyan különösen indokolt esetnek tartjuk, amely alapján az alábbi 4.1. pont szerinti rendelkezés alkalmazható lehet a nem kívánt helyzet rendezésére. - „Szolgáltató különösen indokolt esetben, egyszeri alkalommal, legkésőbb hatvan (60) nappal a tervezett forgalomba állás időpontja előtt indítványozhatja a jelen 4.1. pont első bekezdésében rögzített ütemezés legfeljebb hatvan (60) nappal történő eltolását.”

5. Az I. r. érdekelt által 2024. március 26-án benyújtott ajánlatban csatolásra került az alábbi tartalmú, 2024. március 22-én kelt „Szállítói nyilatkozat”:

„Alulírott U. D. és dr. T. G. az Omnibus Hungaria Kft. képviselőjében a BKK Zrt. által indított, Közforgalmú autóbuszvonalak üzemeltetése – C3 tárgyú közbeszerzési eljárás kapcsán a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátásának igazolására vonatkozásában az alábbi nyilatkozatot tesszük.

Szállítási ütemezés*:

C3 -I 28 db autóbusz: a visszavonhatatlan megrendelés kézhezvételétől számítva 12 hónapos szállításkezdéssel

C3 -II 27 db autóbusz: P6 2025 szállításkezdéssel

Jelen nyilatkozatunkkal az ArrivaBus Kft., mint vevő és nyertes ajánlattevő részére igazoljuk a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges az ArrivaBus Kft. részére történő járműveknek a fenti ütemezés szerinti rendelkezésre bocsátását.”

6. Az ajánlatkérő 2024. április 5-én hiánypótlási felhívást küldött az I. r. érdekelt részére is, amelyben az alábbiak is szerepeltek:

2. Ajánlatkérő az ajánlattételi felhívás IV.2.) 5. alpontjában az alábbiakat írta elő: [...] Ajánlattevő végleges ajánlatban benyújtotta a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását igazoló szállítói nyilatkozatot. A nyilatkozatban a szállítási ütemezésre vonatkozóan megadott P betűt tartalmazó jelzés Ajánlatkérő számára nem értelmezhető, erre tekintettel kérjük, hogy Ajánlattevő a nem egyértelmű kijelentésre vonatkozóan nyújtsa be felvilágosítását és egyértelműsítse a szállítási ütemezések konkrét időpontját, illetve amennyiben szükséges akkor a felvilágosítás megadásával egyidejűleg nyújtsa be a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását igazoló gyártói vagy szállítói nyilatkozatot kiegészítve, illetve javítva.”

7. Az I. r. érdekelt az általa 2024. április 10-én benyújtott hiánypótlásban nyilatkozott, hogy „a szállítói nyilatkozatban a szállítási ütemezésre vonatkozóan megadott P betűt tartalmazó jelzések vonatkozásában tisztelettel tájékoztatjuk T. Ajánlatkérőt, hogy a szállító az angol terminológia szerinti hónap megjelölés alapján jelölte P betűvel a nyilatkozatában a szállítási ütemezést. A hiánypótlás részeként csatoljuk a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását igazoló egyértelműsített szállítói nyilatkozatot.” A hiánypótlásban csatolásra került az alábbi tartalmú, 2024. április 10-én kelt „Szállítói nyilatkozat”:

„Alulírott U. D. és dr. T. G. az Omnibus Hungaria Kft. képviselőjében a BKK Zrt. által indított, Közforgalmú autóbuszvonalak üzemeltetése – C3 tárgyú közbeszerzési eljárás kapcsán a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátásának igazolására vonatkozásában az alábbi nyilatkozatot tesszük. 55 db járművet az ArrivaBus Kft. részére rendelkezésre bocsátunk a BKK Zrt. fenti tárgyú eljárásban meghatározott végleges szerződéstervezetben rögzített szállítási ütemezés szerint. Jelen nyilatkozatunkkal az ArrivaBus Kft., mint vevő és nyertes ajánlattevő részére igazoljuk a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges, az ArrivaBus Kft. részére történő járműveknek rendelkezésre bocsátását.”

8. Az ajánlatkérő a 2024. május 15-én megküldött összegezésében második legkedvezőbb ajánlatot benyújtó gazdasági szereplőként az I. r. érdekelt-et nevezte meg. A kérelmező 2024. május 23-án megtekintette az I. r. érdekelt ajánlatát, majd 2024. május 28-án a jogorvoslati kérelmével egyező tartalmú előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet 2024. május 31-én elutasította. Az ajánlatkérő az I. r. érdekelt által kezdeményezett vitarendezési eljárás eredményeként a 2024. június 19-én megküldött összegezésében nyertesként az I. r. érdekelt ajánlattevőt, míg második legkedvezőbb ajánlatot benyújtóként a kérelmezőt jelölte meg. A módosított összegezéssel szemben 2024. június 24-én a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, majd 2024. június 26-án az I. r. érdekelt megtekintette a kérelmező közbeszerzési eljárásban benyújtott, üzleti titokkal nem érintett iratait, ezt követően az ajánlatkérő 2024. június 27-én elutasította a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét.

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező nyilatkozatai

9. A kérelmező a 2024. június 7-én benyújtott jogorvoslati kérelmében kérte annak megállapítását, hogy az ajánlatkérő, amikor az I. r. érdekelt ajánlatát érvényessé nyilvánította, megsértette a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontját, a Kbt. 71. § (10) bekezdését és a Kbt. 73. §

(1) bekezdés e) pontját. Kérte a jogsértés megállapítását és a jogsértő összegezés megsemmisítését. Igazolta 17.500.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését.

10. Hivatkozott a részvételi felhívás VI.3.15) és a végleges ajánlattételi felhívás IV.2.5) pontjaiban foglaltakra, előadta, hogy a gyártói vagy szállítói nyilatkozat tekintetében az ajánlatkérő nem bocsátott rendelkezésre nyilatkozatmintát. A közbeszerzési dokumentumok nem részletezték, hogy annak milyen tartalmi elemekkel kell rendelkeznie, ugyanakkor a végső ajánlattételi felhívás során megküldött szerződéstervezet következőkben bemutatott számos pontja tartalmaz iránymutatást arra vonatkozóan, hogy a szállítónak, gyártónak milyen határidők és feltételek betartásával szükséges a járműveket rendelkezésre bocsátania ahhoz, hogy a szolgáltatás megkezdésére sor kerülhessen. E körben idézte a szerződéstervezet 4.1. pontját, amely szerint 25 db járműnek 2025.05.01 napján, 25 db járműnek 2025.07.01 napján szükséges forgalomba állnia. A szerződéstervezet ugyanezen pontban rögzíti, hogy a Megrendelő kezdeményezésére a Felek közös megegyezésével a forgalomba állási ütemezés módosítható, továbbá azt is, hogy amennyiben a szerződés aláírására 2024. június 15. napjáig nem kerül sor, milyen eljárást követnek a felek. A szerződéstervezet 5.6 pontja szerint a Szolgáltató köteles rendelkezni a Szolgáltatás teljes időtartama alatt a mindenkor hatályos jogszabályoknak megfelelő autóbuzos személyszállításra vonatkozó tevékenységi engedéllyel, amelyet köteles bemutatni Megrendelőnek legkésőbb a Szolgáltatás első teljesítési napját megelőző tizenötödik (15.) napon. A szerződéstervezet 16-20. pontjai további olyan szerelési feladatokat írnak elő, melyek elvégzése szükséges ahhoz, hogy a járművek forgalomba állítása szerződésszerűen megtörténhessen. A kérelmező előadta, hogy előzetes vitarendezési kérelmében kifejtette, hogy a szerződéstervezet, a 4.1 pontjában meghatározott forgalomba állítás ütemezésének módosítását, illetve a 4.1 pontban rögzített ütemezés 60 nappal történő eltolását nem a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott előre meghatározott szerződésmódosítási jogcímként jelölte meg, annak Kbt.-ben meghatározott feltételei sem állnak fenn. Azaz a 4.1 pontban rögzített, a forgalomba állítás ütemezésének módosítására, illetve emellett az ütemezés 60 nappal való eltolására vonatkozó, szerződésmódosítás lehetőségét rögzítő rendelkezések nem minősülnek a Kbt. 141. § (4) a) pont szerinti szerződésmódosításnak. Így az ajánlattevők a közbeszerzési eljárás során nem számolhattak azzal, hogy a szerződéstervezetben rögzített tervezett forgalomba állítás ütemezése automatikusan módosul, amennyiben az autóbuzok szállítása nem történik meg a szerződéstervezetben rögzített határidők betartásával. A közbeszerzési szabályok tiszteletben tartása mellett a szerződéstervezet nem tartalmazhat egy, a Kbt. szerződésmódosításra vonatkozó rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyásával biztosított végtelen kreditet arra vonatkozóan, hogy a felek a forgalomba állítás ütemezését korlátok nélkül módosíthassák. A fentiek értelmében tehát a szállítói nyilatkozatnak a végső ajánlattételi felhívás és a szerződéstervezet tartalma alapján a szerződéstervezetben közölt feltételek szerinti vállalást kellett volna tartalmaznia, és semmiképpen sem lehet azokkal ellentétes. Tehát ajánlattevők jogszerűen kizárólag a szerződéstervezetben rögzített konkrét feltételek, azaz a forgalomba állításra vonatkozó határidők figyelembe vételével teheték meg végső ajánlatukat, az ajánlatuk részeként a mindezzel koherens szállítói nyilatkozattal. Egy konkrétan nem definiált, a Kbt. szerinti szerződésmódosítási jogalapot, adott esetben, nélkülöző módosítandó határidőre vállalást nem lehet tenni.

11. Ismertette az I. r. érdekelt 2024. március 22. napján és 2024. április 10-én kiállított szállítói nyilatkozatait (a továbbiakban: nyilatkozat 1. és nyilatkozat 2.). A nyilatkozat 1-ben a jogorvoslati eljárásban részvételi szándékát jelző II. r. érdekelt (a továbbiakban: II. r. érdekelt) az I. r. érdekelt számára a szállítás megkezdésére vállal kötelezettséget a visszavonhatatlan

megrendelést követő 12 hónapos szállításkezdéssel, illetve „P6 2025 szállításkezdéssel”. Ismertette az ajánlatkérő 2024. április 5-i hiánypótlási felhívásában foglaltakat, majd a nyilatkozat 2.-t. A nyilatkozat 1.-ben a II. r. érdekelt az I. r. érdekelt számára a szállítás megkezdésére vállal kötelezettséget az első ütem tekintetében a visszavonhatatlan megrendelést követő 12 hónapon belül, a második ütem tekintetében 2025 júniusáig, melyen belül a napra pontos határidő nem került feltüntetésre, az éppúgy lehet június első, mint utolsó napja. A nyilatkozat nem tartalmaz kötelezettségvállalást arra vonatkozóan, hogy a meghatározott autóbusz mennyiség leszállítását, azaz a szállítás befejezését a II. r. érdekelt milyen határidővel vállalja, így nem derül ki, hogy I. r. érdekelt a szerződéstervezetben foglalt feltételek közül a tervezett forgalomba állítás határidejét teljesíteni tudja-e. Ugyan a közbeszerzési dokumentumok nem tartalmazzak előírást arra vonatkozóan, hogy a szállítói nyilatkozatnak milyen tartalommal kell kiállításra kerülnie, azonban a szállítói nyilatkozat céljából az mindenképpen levezethető, hogy a nyilatkozat alapján az ajánlatkérőnek meg kell tudnia bizonyosodni arról, hogy a közbeszerzési dokumentumoknak megfelelő minőségű autóbuszok a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott határidőben és mennyiségben a szerződésszerű szolgáltatás teljesítése érdekében rendelkezésre fognak állni. A szállítói nyilatkozat az alapja a közbeszerzési eljárásban tett összes vállalásnak. Az I. r. érdekelt ajánlatához csatolt Kbt. 66. § (2) bekezdése szerinti nyilatkozatban, valamint az „Ajánlattevő nyilatkozata a szolgáltatás ellátásához szükséges járművek rendelkezésre bocsátásáról” című nyilatkozatban elfogadta a szerződéses feltételeket is, de ezek a nyilatkozatok az alábbiakban kifejtett módon ellentmondásban vannak a nyilatkozat 1.-gyel. A kérelmező szerint fentiek alapján az I. r. érdekelt ajánlata nem felel meg a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek, ugyanis a hivatkozott nyilatkozatot nem a közbeszerzési dokumentumok előírásainak megfelelően nyújtotta be, annak ellenére, hogy a nyilatkozat kibocsátásakor ismerte a végleges szerződéstervezetben rögzített feltételeket, köztük a 4.1 pontban meghatározott határidőket is. A nyilatkozat 1. nem tartalmazott arra vonatkozó információt, hogy milyen határidővel történik meg a szállítás.

12. A kérelmező kifejtette, hogy a fenti szerződéses pontok alapján kiszámítható, hogy a szállító által vállalt szállítási határidővel – ha ilyen határidőt a szállítói nyilatkozat tartalmaz, vagy a szállítás megkezdésére vonatkozó vállalást szállítási határidőnek tekintjük –, és a forgalomba állításra való felkészítés időigényének figyelembevételével, adott szerződéskötési naptól kezdődően, az ahhoz a szerződéskötési naphoz a szerződéstervezet 4.1 pontja szerint igazodó forgalomba állítási határidő teljesíthető-e. Abban az esetben is, ha a nyilatkozat 1.-ben megjelölt határidőket nem a szállítás megkezdésére, hanem a szállítás teljesítésére vonatkozó (későbbi) határidőnek tekintjük, az I. r. érdekelt ajánlata az általa benyújtott nyilatkozat 1.-ben foglaltak szerint, az ott rögzített „szállítási határidőkkel” sem felelne meg a közbeszerzési eljárásban rendelkezésre bocsátott dokumentumokban, különösen a szerződéstervezetben rögzített összes követelménynek, paraméternek (határidőnek). A szerződéstervezet 4.1 pontjában rögzített forgalomba állítás határideje a szerződéstervezetben rögzített ütemezés szerint a nyilatkozat 1.-ben rögzített szállítási „határidők”-re, az autóbuszos személyszállításra vonatkozó tevékenységi engedély bemutatásának határidejére, illetve a szerződéstervezet 16-20. pontjában az autóbuszokkal szemben meghatározott egyéb felszerelési követelményekre tekintettel matematikailag sem tud megvalósulni az alábbiak szerint. Az autóbuszok visszavonhatatlan megrendelése legkorábban az ajánlatkérővel történő szerződéskötés időpontjában történhet meg, tekintettel arra, hogy ilyen volumenben (összesen 55 db autóbusz) egyik ajánlatkérő sem engedhet meg magának buszbeszerzést, kockáztatva azt, hogy a megrendelt és leszállított speciális autóbuszok később megrendelés hiányában nem állnak üzembe. A szerződés megkötésének időpontjával kapcsolatosan a

szerződéstervezet két lehetőséggel számol: 2024. június 15. napjáig történő szerződéskötés, 2024. június 15. napját követő szerződéskötés. Ezen időintervallumokat vizsgálva az alábbiak szerint belátható, hogy bármelyik szakaszban történik is a szerződéskötés, az I. r. érdekelt által benyújtott nyilatkozat 1.-ben foglalt tartalommal az ajánlat nem felel meg a közbeszerzési dokumentumokban rögzített feltételeknek, a nyilatkozat 1.-ben foglalt „szállítási határidőkkel” a megkötésre kerülő szerződést nem tudja teljesíteni. Abban az esetben, ha 2024. június 15. napján történik meg a szerződéskötés, az I. r. érdekeltnek 28 db autóbust 10 hónap és 15 nap alatt forgalomba kell állítania (ennyi idő telik el a szerződéskötés és a forgalomba állítás tervezett határideje között), melyből az következik, hogy maximális szállítási határidő a végleges, visszavonhatatlan megrendeléstől számított nem egészen 10 hónap lehet, mely a következő számítás alapján kalkulálható. Forgalombaállítás napja: 2025. május 1. napja

– 15 nap, tekintettel arra, hogy az autóbuszos személyszállításra vonatkozó tevékenységi engedélyt a forgalombaállítást megelőző 15. napon kell bemutatni

– 3 nap a Szerződéstervezet 16-20. pontjaiban rögzített egyéb eszközök felszerelésére (alább bemutatott módon számítva)

=2025. április 13.

(2024. június 15. és 2025. április 13. napja között nem egészen 10 hónap a különbség)

Amennyiben 2024. június 15. napját követően történik meg a szerződéskötés, a szerződéstervezet 4.1 pontjában a szerződéskötés elhúzódása esetére rögzített szabályok szerint az I. r. érdekelt részére a legoptimálisabb esetben is 11 hónap és 16 nap áll rendelkezésére az autóbuszok forgalomba állítására. Akár, ha egy nappal is elcsúszik a szerződéskötés 2024. június 15. napjához, illetve 2024. július 15. napjához (stb.) képest, a forgalomba állításra megállapított határidő egy egész hónappal eltolódik. Az I. r. érdekelt szempontjából az a legoptimálisabb eset, ha a szerződéskötés napja minimálisan egy nappal toódik el a fordulónaphoz képest, mert ebben az esetben is egy egész hónapot csúszik a forgalomba állításra rendelkezésre álló idő legfeljebb 11 hónap és 16 nap. A szerződéstervezet szerint az érdekelt rendelkezésére álló szállítási határidő lehetséges maximumát (ennyi idő alatt kellene leszállítani a Szerződéstervezetben rögzített határidők betartásával a járműveket) 2024. június 15. napját követő szerződéskötés esetében a következőképpen számíthatjuk:

Forgalombaállítás napja: 2025. június 1. napja

– 15 nap, tekintettel arra, hogy az autóbuszos személyszállításra vonatkozó tevékenységi engedélyt a forgalombaállítást megelőző 15. napon kell bemutatni

– 3 nap a Szerződéstervezet 16-20. pontjaiban rögzített egyéb eszközök felszerelésére (alább bemutatott módon számítva)

=2025. május 15.

(csak munkanappal számolva a 16-20. pontban meghatározott szerelési munkákat)

(2024. június 16. és 2025. május 15. napja között 10 hónap és 29 nap a különbség)

A fent bemutatottak alapján jól látszik, hogy az autóbuszok a nyilatkozat 1. szerint nem is kerülnek leszállításra olyan rövid határidő alatt, mint ami ahhoz szükséges, hogy a szerződéstervezetben rögzített forgalomba állítás határideje megkívánna, ha a szerződéskötésre 2024. június 15. napján, vagy azt követően kerülne sor. A számítások során nem is elég kizárólag a szállítási határidővel számolni, a leszállítást követően meg kell szerezni, és a forgalomba helyezés előtt legalább 15 nappal be kell mutatni az ajánlatkérő részére az autóbuszos személyszállításra vonatkozó tevékenységi engedélyt, mely további 15 nappal hosszabbítja meg a forgalomba állíthatóság minimális idejét még akkor is, ha azt feltételezzük, hogy a I. r. érdekelt a leszállítás napján az engedélyeket azonnal meg is szerzi. További időigénye van az autóbuszokat a Szerződéstervezet 16-20. pontjában rögzített egyéb eszközökkel való felszerelésének is. A szerződéstervezet 16-20. pontjában rögzített eszközök

felszerelése nem feltétele az autóbuszos személyszállításra vonatkozó tevékenységi engedély megszerzésének, így a felszerelési munkálatok végezhetőek az engedélyek megszerzését követő 15 napban is, de mivel ezen munkálatok legalább (1 munkanapot/2 darab autóbusszal számolva) 14 munkanapot, azaz legalább 18 naptári napot vesznek igénybe, így a forgalomba állításhoz szükséges időtartam további 3 nappal meghosszabbodik. Az előbbi, I. r. érdekelt számára legoptimálisabb forgatókönyvvel számoló scenárió, illetve a II. r. érdekelt által a nyilatkozat 1. alapján a legrövidebb időtartam, mely alatt az autóbuszok forgalomba állíthatók, az első ütemben 12 hónap + 15 nap + 3 nap, míg a szerződéstervezet szerint a forgalomba állításra rendelkezésére álló idő – 2024. június 15. napján vagy ezt követő szerződéskötés esetében – legjobb esetben is 11 hónap és 16. nap. Legrosszabb esetben pedig 10 hónap és 21 nap. Amennyiben tehát a szerződéskötésre 2024. június 15. napján vagy ennél később kerül sor, a nyilatkozat 1. alapján a közbeszerzési dokumentumokban rögzített feltételek nem teljesíthetők. 2024. június 15. napját megelőző szerződéskötés esetén a fenti kalkuláció alapján ahhoz, hogy a forgalomba állítás 2025. május 1. napján megtörténhessen, a szerződéskötésnek - és ezzel együtt az autóbuszok végleges és visszavonhatatlan megrendelésének - legkésőbb 2024. április 12. napján meg kellett volna történni. A 2024. február 13. napján tartott tárgyaláson elhangzottak, és a tárgyalási jegyzőkönyvben is rögzítettek szerint a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre az ajánlatkérő által tervezetten 2024. április végéig kellett volna sor kerüljön, melynek alapján a szerződéskötés nem történhet előbb, mint 2024. május 11. napja, a munkaszüneti napokkal számolva 2024. május 13. napja. A 2024. március 22. napján kiállított szállítói nyilatkozat benyújtásának időpontjában az ajánlattevők a közbeszerzési eljárás lebonyolításának ezen, az ajánlatkérő által közölt mérföldköveivel számolhattak. Amennyiben tehát a szerződéskötésre 2024. június 15. napját megelőzően kerül sor, az I. r. érdekelt a nyilatkozat 1. benyújtásával csak akkor felelt volna meg a közbeszerzési dokumentumokban, és különösen a szerződéstervezetben meghatározott feltételeknek, ha a szerződéskötésre már 2024. április 12. napján sor kerül, de ez a 2024. február 13. napján tartott tárgyaláson elhangzottak alapján egyáltalán nem volt esély. Az I. r. érdekelt a közbeszerzési dokumentumokban rögzített feltételeket főszabály szerint már a nyilatkozat benyújtásának időpontjában előre láthatóan, egyértelműen nem tudta volna teljesíteni, hiszen már a 2024. február 13. napi, az eljárás menetére vonatkozó tájékoztatás alapján sincs matematikai esélye sem annak, hogy a szerződés megfelelő időben megkötésre kerül, és egyúttal időben megtörténik az autóbuszok visszavonhatatlan megrendelése. Egy olyan szállítói nyilatkozat, mely nem feltétlenül, teljes körűen, a szerződéskötés napjától függetlenül, a közbeszerzési dokumentumokban rögzített feltételek szerint biztosítja és támasztja alá a szolgáltató teljesítőképességét, nem alkalmas arra, hogy funkcióját betöltsse. A szerződéstervezetben rögzített azon lehetőség, miszerint „a Szolgáltató különösen indokolt esetben, egyszeri alkalommal, legkésőbb hatvan (60) nappal a tervezett forgalomba állás időpontja előtt indítványozhatja a jelen 4.1. pont első bekezdésében rögzített ütemezés legfeljebb hatvan (60) nappal történő eltolását”, jelen esetben nem alkalmazható a forgalomba állítás határidejének meghosszabbítására. Egyrészt nem minősülhet különösen indokolt esetnek az az állapot, amikor ajánlattevő már ajánlatadáskor eleve olyan feltételekkel szerzi be a szolgáltatás nyújtásához szükséges autóbuszokat, hogy a feltételek nagy valószínűséggel, az ajánlatkérő által is előre kiszámítható módon eleve nem fogják teljesíteni az ajánlatkérői igényeket, azaz az ajánlattétel során tett lehetetlen vállalás nem eredményezheti a szállítási határidő meghosszabbítását. A különösen indokolt eset, mely az ütemezés 60 nappal való eltolását indukálhatja, egyértelműen a szerződéskötést követően bekövetkező, vagy azt megelőzően nem ismert, előre nem látható ok lehet, ezzel a lehetőséggel ajánlattevők, mint megoldási lehetőség a szállítói nyilatkozat hiányosságainak korrigálására, evidenciaként nem számolhatnak. A szerződéstervezetben az ütemezés 60

nappal való eltolásának lehetősége – mint ahogy fent is kiemelte a kérelmező – nem történhet meg a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontja alapján.

13. A kérelmező ajánlatának elkészítése során szintén szállítói ajánlatot kért a II. r. érdekelt-től, melyre 2024. március 23. napján kapott írásos választ. A szállítói ajánlat kérését, illetve a II. r. érdekelt válaszelevelét csatolta jogorvoslati kérelméhez, azzal, hogy kérte azok üzleti titok körébe vonását. Előadta ugyanakkor, hogy a II. r. érdekelt válaszelevelében arról tájékoztatta a kérelmezőt, hogy az ajánlatában szereplő autóbuszok nem felelnek meg teljes körűen az ajánlatkérő által elvárt műszaki tartalomnak, illetve még gyártói visszaigazolást sem vett kézhez sem a műszaki tartalom, sem az ár tekintetében. A tárgyi közbeszerzési eljárás keretében az ajánlatkérő által meghatározott feltételeknek megfelelő, a II. r. érdekelt ajánlatában jelölt autóbusz specifikációjának a műszaki ajánlatban feltüntetendő, ajánlatkérő által vizsgálandó paraméterei teljes körűen megegyeznek az I. r. érdekelt közbeszerzési eljárásban megajánlott autóbuszának műszaki ajánlatában feltüntetett paramétereivel. Ezért – a piacon érvényes és alkalmazandó versenyszabályok betartása mellett – alaposan feltételezhető, hogy az I. r. érdekelt ugyanezzel a tartalommal kapott ajánlatot a II. r. érdekelttől, azonban annak alapján – vállalva a nagyobb üzleti kockázatot – azt a következtetést vonta le, illetve azt a kockázatos üzleti döntést hozta, hogy az ajánlatadás során a II. r. érdekelt által forgalmazott autóbuszokat választja, vállalva ezzel, hogy az autóbuszok szállítására nem kerül sor az ajánlatkérő által meghatározott feltételek szerint, különös tekintettel a szállítás határidejére. Ezen kockázatot tükrözi, illetve ez ad magyarázatot a II. r. érdekelt által kiállított nyilatkozat 1. tartalmára is, mely ugyan magát a szállítás tényét, az erre vonatkozó kötelezettségvállalást rögzíti, ugyanakkor a határidők tekintetében véghatáridőt nem állapít meg, illetve akkor is lehetetlen vállalást generál az I. r. érdekelt részére, ha a vitatott nyilatkozatban megjelölt határidőket szállítási véghatáridőnek tekintjük. Az I. r. érdekelt 2024. április 10. napján hiánypótlás keretében nyújtotta be a nyilatkozat 1. „egyértelműsített” változatát, amelyben a II. r. érdekelt nyilatkozik, hogy 55 db járművet az I. r. érdekelt rendelkezésére bocsát. Mint fent említésre került, a korábban benyújtott szállítói nyilatkozat időpontjában is ismertek voltak a szerződéstervezet feltételei, így a március 22-ére datált nyilatkozat is tartalmazhatta volna a később benyújtott nyilatkozat feltételeit.

14. A kérelmező szerint az I. r. érdekelt ajánlata az általa benyújtott nyilatkozat 1.-et figyelembe véve nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek, az ajánlatot a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelennek kellett volna nyilvánítani azzal, hogy a nyilatkozat javítására a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja szerint nincs lehetőség. Tekintettel arra, hogy a hiánypótlás vagy felvilágosítás megadása során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, az nyilatkozat 2. nem elfogadható. A Kbt. 71. § szerinti hiánypótlás nem járhat az ajánlati kötöttség megsértésével, azaz a beszerzés tárgyára vagy a szerződés feltételeire adott tartalmi ajánlat (szakmai ajánlat) módosításával. Az I. r. érdekelt hiánypótlása, szakmai ajánlatának, ajánlatának szubsztanciális alapját képező vállalása meghatározó részének pótlására irányult. A kérelmező előzetes vitarendezési kérelmében hivatkozott a Közbeszerzési Hatóság 2023. február 20. napján, a hiánypótlás szabályairól kiadott útmutatójára, mely szerint a hiánypótlás jogintézményének abszolút korlátját képezi az az elvárás, hogy az ajánlattevő az általa tett megajánlást ne változtathassa meg, illetőleg az elmulasztott megajánlást ne tehesse meg azt követően, hogy az ajánlati kötöttség beállt. A hiánypótlás tehát nem lehet eszköze az ajánlati kötöttség megsértésének,

illetve egy meg nem tett vállalást nem lehet hiánypótlás keretében megtenni. A Döntőbizottság D.489/35/2012. sz. határozatában foglalt álláspontja szerint nem minősíthető érvényesnek az az ajánlat, amelyet az ajánlati kötöttség beálltát követően módosítottak, és nem értékelhető a megadott bírálati szempontok szerint olyan ajánlati vállalás, amelyet az ajánlati kötöttség megsértésével tettek. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.K.30.373/2015/7. sz. ítélete szerint a hiánypótlás esetében kettős kötelezettség keletkezik: az ajánlattevő a törvényi kereteket meghaladó mértékben nem módosíthatja az ajánlatát, az ajánlatkérőnek pedig a hiánypótlási felhívás alapján megtett hiánypótlást elbírálva állást kell foglalnia abban a kérdésben, hogy az ajánlattevő hiánypótlása az ajánlati kötöttség megsértésével jár-e vagy sem. A Döntőbizottság D.416/14/2013. sz. határozata szerint, ha valamely ajánlattevő nem teszi meg ajánlatát a teljes beszerzési tárgyra, a teljes műszaki tartalomra, a hiánypótlási szabályok szerint nem áll fenn jogszerű lehetőség az ajánlat ezen hibájának korrigálására. A szerződés feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja alapján csak nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható, de a benyújtott nyilatkozatban rögzített szállítási határidők javítása, mely határidők befolyásolják a szerződés teljesítésének képességét, semmiképpen nem minősülnek nem jelentős, egyedi részletkérdésnek. A nyilatkozat 1.-et figyelembe véve az I. r. érdekelt a fent levezetettek szerint nem tudja teljesíteni az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeket, míg a hiánypótlás keretében „egyértelműsített” nyilatkozat 2. már nem tartalmazza azokat az adatokat, amelyből egyértelműen kiderül, hogy ajánlattevő nem felel meg a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek. A szállítói nyilatkozat ajánlati kötöttséggel terhelt, így annak módosítása hiánypótlás keretében nem jogszerű. A fent bemutatott „egyértelműsítés” egyrészt nem minősül nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hibának, hiszen a szerződés teljesítésének képességét határozza meg, másrészt az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet befolyásolja, hiszen az I. r. érdekelt ajánlatát a nyilatkozat 1.-et figyelembe véve érvénytelennek kellett volna nyilvánítani.

15. A kérelmező rögzítette a szakmai ajánlat Kbt. 3. § 27. pontja szerinti definícióját, majd kifejtette azon álláspontját, hogy az ajánlat részének tekintendő az a nyilatkozat is – jelen esetben a szállítói nyilatkozat – melyet ugyan nem ajánlattevő tett meg, azonban az ajánlat részeként, mint a közbeszerzési dokumentumok által előírt kötelező nyilatkozat, az ajánlattevő benyújtott. Ez a nyilatkozat ajánlattevő ajánlatának, vállalásának alapját képezi, és nem térhet el a szerződéstervezet feltételeitől, illetve figyelemmel kell, hogy legyen annak feltételeire, bárki is teszi meg a nyilatkozatot. A szolgáltatás nyújtása a járművek forgalomba állításával kezdődik meg, a szerződéstervezet 4.1. pontja a forgalomba állítás tekintetében tartalmaz határidőket. Amennyiben a forgalomba állításhoz szükséges járművek nem állnak a szolgáltató rendelkezésére a határidőket figyelembe véve, úgy a szerződéstervezetben rögzített kötelezettségének nem tud eleget tenni. Ezt a kapcsolatot alátámasztandó kérte az ajánlatkérő a szállítói nyilatkozat benyújtását a közbeszerzési eljárás keretében, így téves azt állítani, hogy a szállítói nyilatkozatnak nincs kapcsolata a szolgáltatásnyújtással, a szerződéses feltételekkel. Az I. r. érdekelt által a végső ajánlattétel során benyújtott nyilatkozat 1. alapján a szerződéstervezetben rögzített határidőknek nem tudott megfelelni. A kérelmező hivatkozott még az Európai Unió Bírósága C-496/99 P. számú ítéletére, mely szerint annak a szerződő hatóságnak, amely maga határozta meg a kritériumokat, szigorúan be kell tartania azokat. Mindez természetesen a hiánypótlásra, illetve a hiánypótlás korlátaira tekintettel értelmezhető. Előadta továbbá, hogy mivel az ajánlatkérő előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában külön kiemelte, hogy a közbeszerzési eljárás tárgya szolgáltatásmegrendelés, értelmezhetetlen az a megállapítása, miszerint a közbeszerzés

tárgyára tett vállalásként a megajánlott autóbusz gyártója és típusa bír relevanciával, amellyel az ajánlattevő a szolgáltatást nyújtja, így ennek egyedileg beazonosíthatónak kell lennie. Különös tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárás tárgya szolgáltatásmegrendelés, fontos hangsúlyozni, hogy a közbeszerzés tárgyára tett vállalásként értelmezendő a szolgáltatás határidőben történő megkezdését alátámasztó szállítói nyilatkozat is, hiszen a szolgáltatás teljesítésének nélkülözhetetlen eleme a teljesítés határideje. Az ajánlatkérő – amennyiben azt állítja, hogy a közbeszerzés tárgyára tett vállalásként a megajánlott autóbusz gyártója és típusa bír relevanciával – egyben azt is állítja, hogy annak nincs jelentősége, hogy a megnevezett autóbusz forgalomba állítására mikor kerül sor. Mindez ellentétben áll azzal, hogy a szerződéstervezet pontosan meghatározza a forgalomba állítás ajánlatkérő által elvárt ütemezését, határidejét. Az előbbiekből az következik, hogy nem csak a szolgáltatás nyújtásához szervesen kapcsolódó jármű beazonosításához szükséges alapvető adatokban fellelhető hiányosság, hanem a szolgáltatás megkezdése határidejének teljesítését alátámasztó nyilatkozat hiányossága, a közbeszerzési dokumentumok előírásainak nem megfelelő tartalma sem hiánypótolható. A szállítói nyilatkozatban – annak funkcióját is figyelembe véve – fontos a szállítónak nyilatkozni arról, hogy a járművek rendelkezésre bocsátására milyen határidővel kerül sor. Másik szempontból nézve: amennyiben a szállító nyilatkozik a szállítási határidők tekintetében, akkor a nyilatkozata nem lehet ellentétes a szerződéstervezetben rögzített feltételekkel. A szállítási határidők szállítói nyilatkozatban való megjelenésének relevanciáját támasztja alá az a tény is, hogy az I. r. érdekelt a hiánypótlás keretében, 2024. április 10. napján benyújtott szállítói nyilatkozatában – a korábbi nyilatkozattal ellentétes tartalommal – már úgy nyilatkozott, hogy a végleges szerződéstervezetben rögzített szállítási ütemezés szerint bocsátja rendelkezésre a járműveket. Megállapítható tehát, hogy mind az ajánlatkérő, mind az I. r. érdekelt álláspontja szerint relevanciával bír a szállítási határidő, egyéb esetben a közbeszerzési eljárásban nem került volna sor hiánypótlási felhívásra, illetve a nyilatkozat 1. eleve nem tartalmazott volna utalást a szállítási határidőkre. Az I. r. érdekelt benyújtotta ugyan az ajánlati felhívás feltételeire, a szerződés megkötésére és teljesítésére, valamint a kért ellenszolgáltatásra vonatkozóan a Kbt. 66. § (2) bekezdése szerinti nyilatkozatot, de az ellentmondásban állt a 2024. március 22. napjára datált szállítói nyilatkozat tartalmával. Önmagában az a tény, hogy a két nyilatkozat célját tekintve részben megegyezik, nem jelenti azt, hogy az egyik a másik hibáit felülírná, vagy a szűkebb körű nyilatkozatból megállapítható közbeszerzési dokumentumokkal való tényleges ellentétet, mely a szerződés teljesítésének lehetetlenségére utal, feloldaná. Az ajánlatkérő előzetes vitarendezési válaszában hangsúlyozta, hogy a szállítói nyilatkozat által tud meggyőződni arról, hogy a végleges ajánlatban benyújtott járművekre vonatkozóan a gyártó/szállító kötelezettséget vállal a szolgáltatás megkezdéséhez és teljesítéséhez szükséges járművek rendelkezésre állására vonatkozóan. Ezzel összefüggésben a kérelmező rögzítette, hogy a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges rendelkezésre állás fogalmilag magában hordozza azt, hogy a járművek előre láthatóan leszállításra kerülnek a szerződéstervezetben rögzített határidőt megelőzően, figyelembe véve a szolgáltató szerződéstervezetben meghatározott, a forgalomba állításhoz szükséges egyéb szerződéses kötelezettségeinek időigényét is. A szállítói nyilatkozatból a fenti, a szerződéstervezetben meghatározott határidőkre figyelemmel adott szállítási határidőkről az ajánlatkérőnek meg kell tudnia bizonyosodni ahhoz, hogy az adott ajánlattevő a szerződéses kötelezettségei teljesítésére képes-e. A szállítói nyilatkozat a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott járművek határidőben való rendelkezésre állására vonatkozik. A kérelmező álláspontját a következő érveléssel támasztja alá, hivatkozva a döntőbizottsági, valamint bírósági gyakorlatra is. „A Kúria a Kfv.IV.37.095/2014/6. sz. ítéletében kimondta, hogy a műszaki, illetve szakmai alkalmassági követelménytől eltérően az ajánlat műszaki tartalma csak bizonyos korlátok között

korrigálható hiánypótlással. Hiánypótlásra a másodfokú bíróság által hivatkozott okból nem kerülhetett sor, mivel az a szakmai ajánlat módosítását eredményezte volna. A Kbt. 71.§ (8) bekezdés b) pontja szerinti hiánypótlási korlát lényeges fogalmi eleme a „nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba”. A nem jelentős, egyedi részletkérdés megközelíthető a Kbt. 141.§ (6) bekezdése szerinti „nem lényeges szerződésmódosítás” szabályai felől is. A módosítást mindig lényegesnek kell tekinteni, ha olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna. A vizsgált közbeszerzési eljárásban a szerződéstervezetben meghatározott forgalomba állítási ütemezés biztosításához szükséges szállítási határidők módosítása lényeges feltételnek minősül, ugyanis, ha az I. r. érdekelt által bemutatott nyilatkozat 1.-ben foglalt szállítási határidőkkel a közbeszerzési dokumentumok, különösen a szerződéstervezet szerinti feltételek teljesíthetők lettek volna, akkor az a nyertes ajánlat helyett akár más ajánlat nyertességét is lehetővé teszik. A nyilatkozat 1. szerinti szállítási határidőket a kérelmező is tudta volna biztosítani azzal, hogy már a végső ajánlata benyújtásakor tisztában volt vele, hogy a vitatott nyilatkozat 1.-ben rögzített határidőkkel a szerződéstervezetben foglalt forgalombaállítási ütemezés eleve nem biztosítható. Az Európai Unió Bírósága (Bíróság) C-336/12. sz. ügyben (Manova-ügy) kimondta, hogy a 2004/18 irányelv 2. cikkével nem ellentétes, ha az ajánlatra vonatkozó adatokat kijavíthatják vagy kiegészíthetik, különösen amennyiben azok nyilvánvalóan csak egyszerű pontosítást igényelnek, vagy nyilvánvaló tárgyi tévedések kiküszöbölése érdekében ez szükséges. A Bíróság azonban kifejtett néhány követelményt, amelyek behatárolják e lehetőséget, amely szerint az ajánlattevőktől írásban tájékoztatás kérhető az ajánlatukkal kapcsolatban. Többek között a hivatkozott ítélet kimondja, hogy a felhívás nem eredményezheti azt, hogy az érintett ajánlattevő valójában olyan ajánlatot tesz, amely újnak minősülhet. Az ajánlatkérő kötelessége továbbá, hogy a különböző részvételre jelentkezőket egyenlő módon és tisztességesen kezelje, azaz úgy, hogy a tájékoztatáskérés az ajánlatok kiválasztását követően, és annak eredményére tekintettel ne tűnhessen úgy, hogy indokolatlanul előnyben részesítette vagy hátrányos helyzetbe hozta azon részvételre jelentkezőt vagy jelentkezőket, amelyhez vagy amelyekhez e kérelmet intézte. A Manova-ügyben tett megállapítások összecsengenek a közbeszerzési eljárás eredményeként kötött szerződések „nem lényeges” módosításának feltételrendszerével, azaz a módosítás csak a szerződés szempontjából nem lényeges elemekre terjedhet ki, illetve a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre nem terjesztheti ki. Mivel az már új beszerzésnek minősülne. Azaz egy közbeszerzési szerződésben rögzített feltételrendszer alapvető megváltoztatása – történjen az hiánypótlás, vagy szerződésmódosítás útján – már új beszerzésként definiálható. Ahogyan az Európai Bíróság a C-496/99 (Socchi di Frutta ügy) számú ügyben is felhívta a figyelmet arra, hogy az ajánlatkérő a saját maga által megállapított feltételekhez szigorúan kötve van. Így a szállítási határidők meghatározása olyan jelentős szerződéses feltétel, amely megváltoztatása, bármelyik fél részéről megsérti az ajánlati kötöttséget. A Bíróság a C-599/10. sz. ügyben (SAG ELV Slovensko) kimondta, hogy meghívásos közbeszerzési eljárás jellegénél fogva magában hordozza, hogy a részvételre jelentkezők kiválasztását és ajánlatuk benyújtását követően az ajánlat főszabály szerint sem az ajánlatkérő, sem a részvételre jelentkező kezdeményezésére nem módosítható. A részvételre jelentkezőkkel szembeni egyenlő bánásmód elve és az abból eredő átláthatósági követelmény ugyanis ezen eljárásban megakadályoz minden, az ajánlatkérő és egy vagy több részvételre jelentkező közötti tárgyalást. Amennyiben az ajánlatkérőnek lehetősége lenne arra, hogy a pontatlannak vagy az ajánlattételhez szükséges dokumentációban foglalt műszaki követelményeknek nem

megfelelőnek ítélt ajánlatot benyújtó részvételre jelentkezőtől e tekintetben tájékoztatást kérjen, az e részvételre jelentkező ajánlatának kiválasztása esetén úgy tűnhetne, mintha ezen ajánlatkérő a többi részvételre jelentkező kárára és az egyenlő bánásmód elvének megsértésével bizalmasan tárgyalt volna e részvételre jelentkezővel. Emellett sem a 2004/18 irányelv 2. cikkéből, sem annak valamely más rendelkezéséből, vagy akár az egyenlő bánásmód elvéből, vagy az átláthatóság kötelezettségéből nem következik az, hogy ilyen helyzetben az ajánlatkérő köteles lenne felvenni a kapcsolatot az érintett részvételre jelentkezőkkel. Ez utóbbiak pedig nem kifogásolhatják, hogy e tekintetben nem terheli kötelezettség az ajánlatkérőt, mivel az ajánlat egyértelműségének hiánya pusztán az ajánlat megfogalmazása során tanúsítandó gondossági kötelezettségük megszegésének következménye, amely ugyanúgy terheli őket, mint bármely más részvételre jelentkezőt. A 2004/18 irányelv 2. cikkével tehát nem ellentétes az, ha valamely nemzeti szabályozásban nem szerepel olyan rendelkezés, amely az ajánlatkérőt arra kötelezi, hogy meghívásos közbeszerzési eljárás esetén tájékoztatást kérjen a részvételre jelentkezőktől az ajánlattételhez szükséges dokumentáció műszaki követelményei vonatkozásában, mielőtt azok ajánlatát pontatlan vagy az e követelményeknek nem megfelelő jellege miatt elutasítaná. Mindazonáltal e 2. cikkkel nem ellentétes különösen az, hogy rendkívüli esetekben az ajánlat adatait kijavíthatják vagy kiegészíthessék, például amennyiben azok nyilvánvalóan csak egyszerű pontosítást igényelnek, vagy ha nyilvánvaló tárgyi tévedések kiküszöbölése érdekében ez szükséges, feltéve hogy e módosítás nem vezet arra, hogy valójában új ajánlatot tesznek. Az említett cikkkel nem ellentétes tehát az sem, hogy a nemzeti szabályozásban szerepeljen egy olyan rendelkezés, mint amilyen a 25/2006. sz. törvény 42. cikkének (2) bekezdése, amely szerint lényegében az ajánlatkérő az ajánlatukra vonatkozóan írásban tájékoztatást kérhet a részvételre jelentkezőktől, azonban nem hívhatja fel azokat az ajánlatuk módosítására, valamint nem fogadhatja el az ajánlatuk módosítását.”

16. A kérelmező az ajánlatkérő észrevételeivel kapcsolatosan az alábbiakat adta elő. A kérelmező az ajánlatkérővel azonos módon a szakmai ajánlat Kbt. 3. § 37. pontja szerinti fogalmából indult ki, azonban nem hagyta figyelmen kívül a definíció azon részét sem, mely szerint szakmai ajánlatnak minősül a szerződéses feltételekben foglalt ajánlatkérői előírásokra tett ajánlat is. A kérelmező tehát egyetért az ajánlatkérővel abban, hogy a szakmai ajánlat azokat a nyilatkozatokat és azokat az adatokat foglalja magában, amelyek a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódnak, a szolgáltatás szempontjából teremtenek kötőerőt. Az ajánlatkérő megállapítása azonban annyiban egyértelműsítendő, hogy az ajánlat részének tekintendő az a nyilatkozat is – jelen esetben a szállítói nyilatkozat – melyet ugyan nem ajánlattevő tett meg, azonban az ajánlat részeként, mint a közbeszerzési dokumentumok által előírt kötelező nyilatkozat, az ajánlattevő benyújtott. Ez a nyilatkozat ajánlattevő ajánlatának, vállalásának alapját képezi, és nem térhet el a szerződéstervezet feltételeitől, illetve figyelemmel kell, hogy legyen annak feltételeire, bárki is teszi meg a nyilatkozatot. A szolgáltatás nyújtása a járművek forgalomba állításával kezdődik meg, a szerződéstervezet a forgalomba állítás tekintetében tartalmaz határidőket (szerződéstervezet 4.1 pontja). Amennyiben a forgalomba állításhoz szükséges járművek nem állnak a szolgáltató rendelkezésére a szerződéstervezetben foglalt határidőket figyelembe véve, úgy a szerződéstervezetben rögzített kötelezettségének egyértelműen nem tud eleget tenni. Ezt a kapcsolatot alátámasztandó kérte az ajánlatkérő a szállítói nyilatkozat benyújtását a közbeszerzési eljárás keretében, így téves azt állítani, hogy a nyilatkozatnak nincs kapcsolata a szolgáltatásnyújtással, a szerződéses feltételekkel. Az I. r. érdekelt által a végső ajánlattétel során benyújtott, a II. r. érdekelt által kiállított eredeti szállítói nyilatkozat alapján az I. r. érdekelt a szerződéstervezetben rögzített határidőknek nem tudott megfelelni, szakmai

ajánlata – konkrétan a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan általa benyújtott szállítói nyilatkozat – nem felelt meg a közbeszerzési dokumentumokban, így különösen a szerződéstervezetben foglalt feltételeknek. Bár a nyilatkozat 1. konkrét határidőket nem tartalmazott, de a szállító nyilatkozott arról, hogy a járműveket a szerződéstervezet szerinti ütemezésnek megfelelően rendelkezésre fogja bocsátani, illetve a kérelmező semmilyen formában nem nyújtott be olyan szállítói nyilatkozatot, melyben a nyilatkozat tárgyát képező határidők egyértelműen ellehetetlenítették volna számára a szerződéstervezet szerinti határidők teljesítését. Az ajánlatkérő továbbá a közbeszerzési dokumentációban nem rögzíti, hogy mit minősít szakmai ajánlatnak, így az a felhívás rendelkezései alapján nem állapítható meg egyértelműen, a Kbt. szabályait kell alkalmazni annak megállapításához, hogy mi minősül szakmai ajánlatnak.

17. Azon ajánlatkérői hivatkozással, amely szerint a II. r. érdekelttől nem elvárható, hogy a szerződéskötés időpontjára vonatkozóan számításokat végezzen, a kérelmező egyetértett. A nyilatkozat benyújtása nem a II. r. érdekelt kötelezettsége, hanem az ajánlattevőé. Akinek viszont pontos tudomása volt arról, hogy bármennyire is húzódik el a közbeszerzési eljárás lebonyolítása, a teljesítés a II. r. érdekelt által eredetileg kiállított nyilatkozatban foglalt, a szállítás megkezdésére vonatkozó határidőkre alapozva nem lehetséges. Az ajánlat benyújtásáért, annak jogszerűségért, a közbeszerzési dokumentumoknak való megfeleléséért az ajánlattevő a felelős, bármilyen harmadik személytől származó nyilatkozatot, adatot, dokumentumot kell szolgáltatnia. Tehát nem a II. r. érdekelt felelőssége a megfelelő nyilatkozat benyújtása, hanem az ajánlattevőé.

18. A kérelmező kérte figyelembe venni, hogy az ajánlatkérő összemosza a szerződéstervezet 4.1 pontjában rögzített rendelkezésekre vonatkozó, Kbt. 141. § (4) bekezdés a) alpontjának alkalmazhatóságával kapcsolatos megállapítását. A szerződéstervezet 4.1 pontja rögzíti, hogy a szerződés aláírásának időpontjától függően a tervezett első ütem forgalomba állási határideje miként tolódik el. Ettől függetlenül a szerződéstervezet 4.1 pontja tartalmazza azt a rendelkezést is, hogy „a Szolgáltató különösen indokolt esetben, egyszeri alkalommal, legkésőbb hatvan (60) nappal a tervezett forgalomba állás időpontja előtt indítványozhatja a jelen 4.1. pont első bekezdésében rögzített ütemezés legfeljebb hatvan (60) nappal történő eltolását. Megrendelő Szolgáltató erre vonatkozó kérelmét saját hatáskörben jogosult elbírálni.” A kérelmező a szerződés aláírásának elhúzódásából eredő, az első ütem forgalomba állási határidejének eltolására vonatkozó rendelkezések szerződésmódosítási jogcímmel kapcsolatos relációját nem véleményezte, kifejezetten a 4.1 pont 6. bekezdésében rögzített, jelen pontban kiemelt rendelkezésre vonatkozóan tett megállapítást a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjához kapcsolhatóan, melyet továbbra is fenntart. Azaz a 4.1 pontban rögzített, az ütemezés 60 nappal való eltolására vonatkozó, a szerződésmódosítás lehetőségét rögzítő rendelkezések nem minősülnek a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pont szerinti szerződésmódosításnak, azaz nem automatikusan valósulnak meg akkor, ha valamilyen – előre rögzített feltétel – bekövetkezik a szerződést kötő felek viszonyában, tekintettel különösen arra, hogy ilyen, előre rögzített feltétel meghatározására a szerződéstervezetben nem is került sor. Így ajánlattevők a közbeszerzési eljárás során nem számolhattak azzal, hogy a szerződéstervezetben rögzített tervezett forgalomba állítás ütemezése automatikusan módosul, amennyiben az autóbuszok szállítása nem történik meg a szerződéstervezetben rögzített határidők betartásával. A közbeszerzési szabályok tiszteletben tartása mellett a szerződéstervezet nem tartalmazhat egy, a Kbt. szerződésmódosításra vonatkozó rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyásával biztosított végtelen (bármilyen, előre meg nem határozott okból történő módosításra vonatkozó) kreditet arra vonatkozóan, hogy a felek a

forgalomba állítás ütemezését korlátok nélkül módosíthatják. Felelős ajánlattételre nem kerülhetett sor abban az esetben egy ajánlattevő részéről sem, amennyiben adott ajánlatkérő arra számított, hogy a 4.1 pont első bekezdésében rögzített eseteken túlmenően az ajánlatkérő az ütemezést további 60 nappal automatikusan eltolja abban az esetben, ha ajánlattevő az ajánlatadás időpontjában érvényes, a rendelkezésére álló és benyújtott szállítói nyilatkozatban rögzített feltételekkel a szerződést már az ajánlatadás pillanatában előre láthatóan nem tudja teljesíteni. A forgalomba állításhoz szükséges határidőkkel nem koherens szállítói nyilatkozat, melynek hibája már az ajánlattétel időpontjában nyilvánvaló volt (illetve az azzal összefüggő hibás teljesítés) nem javítható a szerződéstervezetben rögzített, jelen pontban kiemelt, különösen indokolt esetekben alkalmazható „biankó” szerződésmódosítási lehetőséggel.

19. A kérelmező az I. r. érdekelt észrevételeivel kapcsolatosan az alábbiakat adta elő. Felhívta a figyelmet, hogy az ajánlatkérő nem egyszerűen a járművek rendelkezésre bocsátását igazoló gyártói vagy szállítói nyilatkozatot kérte benyújtani, hanem „a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges” járművek rendelkezésre bocsátást igazoló gyártói vagy szállítói nyilatkozatot. Ebből kifolyólag téves az I. r. érdekelt azon következtetése, mely szerint a szállítói nyilatkozatnak nem kell tartalmaznia adatokat a rendelkezésre bocsátás időbeliségére vonatkozóan, illetve ezen megállapításával önmaga is ellentmondásba kerül akkor, amikor kimondja, hogy az ajánlatkérő szállítói nyilatkozat bekérésével kapcsolatos célja kizárólag az volt, hogy meggyőződjön arról, hogy az ajánlatban megjelölt és a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járműveket a gyártó rendelkezésre fogja bocsátani. A szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátásáról az ajánlatkérő akkor tud meggyőződni, ha a nyilatkozat tartalmaz arra vonatkozó adatot, melyből az ajánlatkérő arra tud következtetni, hogy a közbeszerzési dokumentáció részét képező szerződéstervezetben rögzített tervezett forgalomba állítási határidők (azaz a szolgáltatás megkezdése) a szállítói nyilatkozat ismeretében teljesülni tudnak. Megjegyezte, hogy ha a szállítói nyilatkozatnak az autóbuszok minőségére, mennyiségére és a rendelkezésre bocsátás időbeliségére vonatkozóan sem kell adatokat tartalmaznia, akkor vajon a kiüresedett „rendelkezésre állás” fogalma mit takar az I. r. érdekelt számára, illetve miért nyújtott be olyan, „pontosított” szállítói nyilatkozatot, melyben rögzítésre került, hogy „a végleges szerződéstervezetben rögzített szállítási ütemezés szerint” kerülnek rendelkezésre bocsátásra az autóbuszok. Az I. r. érdekelt értelmezése szerint a kiemeléssel jelölt feltétel akár el is maradhatott volna, hiszen a rendelkezésre bocsátás időbeliségére vonatkozóan nem szükséges nyilatkozatot tenni, az mégis megjelent a hiánypótlás során. Az időbeliségre egyébként mind az ajánlati, mint a végső ajánlattételi felhívás hivatkozik akkor, mikor rögzíti, hogy a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátásáról szükséges nyilatkozni. Az I. r. érdekelt maga is kiemeli észrevételében, hogy az ajánlatkérő semmilyen konkrét elvárást nem fogalmaz meg a szállítói nyilatkozattal szemben azon kívül, hogy annak a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátására kell vonatkoznia. A fentiek alapján nem igazolható az I. r. érdekelt azon megállapítása sem, miszerint az ajánlatkérőnek nincs jogi lehetősége arra, hogy az általa, vagy a jogszabályban rögzített elvárásoktól az eljárás keretében eltekintsen, és olyan követelményt támasszon az ajánlattal szemben, melyet a közbeszerzési dokumentumokban nem írt elő. A közbeszerzési dokumentumokban pontosan rögzítette, hogy a szállítói nyilatkozatnak tartalmaznia kell, hogy a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre fognak állni. Ezt a feltételt az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban egyértelműen és kifejezetten előírta, azaz a nyilatkozatnak azt kell tartalmaznia, hogy a közbeszerzési dokumentumokban előírt szolgáltatás megkezdési időpontban a megfelelő járművek rendelkezésre fognak állni. A közbeszerzési dokumentumokban pontosan megfogalmazott, az időbeliségre vonatkozó feltétel egybecseng

a piaci működés során elvárható követelményekkel is, hiszen hogyan fogadhatna el bárki, különösen egy közpénzekkel gazdálkodó szervezet olyan szállítói nyilatkozatot, ami ugyan rögzíti a rendelkezésre bocsátásra vonatkozó vállalást, de nem tesz arra vonatkozóan említést, hogy a rendelkezésre bocsátás mikor vagy mivel összhangban fogja teljesíteni. A szállítói nyilatkozat igénye mögött az ajánlatkérő azon méltányolható elvárása áll, hogy megbizonyosodhasson afelől, hogy kiállítható lesz-e a szolgáltatás megkezdésekor olyan mennyiségű busz, mint amennyit az ajánlattevő a közbeszerzési dokumentumokban előírt, azaz a szerződés teljesítéséhez szükséges.

20. Rögzítette, hogy az ajánlatkérő által kért, illetve a jogszabályok alapján előírt benyújtandó dokumentumok „jelentősége”, hiánypótlás keretében történő módosíthatósága nem függ attól, hogy az adott dokumentum a nyilatkozatot tévő gazdasági szereplő és az ajánlatkérő között keletkezett-e közvetlen jogviszonyt, illetve kötelezettségvállalásnak tekintendő-e. A közbeszerzési dokumentumokban előírt nyilatkozatok, igazolások benyújtása a közbeszerzési eljárásban az ajánlatok megfelelése, érvényessége vizsgálatának alapját képezik. Az ajánlatkérőnek az ajánlatokat a jogszabályok és saját, a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott előírásai szerint kell vizsgálnia a Kbt. 69. § (2) bekezdése alapján. Az nyilván ajánlatkérői hiba, ha nem egyértelmű, vagy teljesen világos előírásokat tartalmaznak a közbeszerzési dokumentumok, azokat egyes ajánlattevők eltérően értelmezhetik. De jelen esetben a szállítói nyilatkozat tekintetében az időbeliségre vonatkozó előírás egyértelmű, és a benyújtott hiánypótlás is ezt támasztja alá. Felhívta a figyelmet a kérelmező, hogy a nyilatkozat 1.-ből nem csak törlésre kerültek a szállítás ütemezésére vonatkozó „többslet”-adatok, hanem egyrészt azok az adatok kerültek törlésre, melyből egyértelműen megállapíthatók voltak, hogy azok alapján az I. r. érdekelt nem fogja tudni teljesíteni a határidőket. Másrészt az eredeti adatok helyett a „pontosított” szállítói nyilatkozat nem egyszerűen törölt információkat, hanem módosította azokat, ugyanis a módosított szállítói nyilatkozat már azt tartalmazta, hogy a járművek rendelkezésre bocsátása „a végleges szerződéstervezetben rögzített szállítási ütemezés szerint” fog megtörténni. Nem igaz tehát sem az az állítás, hogy az ajánlatkérői elvárásokhoz képest többslet tartalmi elem lenne a szállítói ütemezés rögzítése, hiszen egyrészt erre vonatkozóan a közbeszerzési dokumentumok tartalmaznak előírást, illetve a „pontosított” szállítói nyilatkozat is tartalmaz erre vonatkozó nyilatkozatot, másrészt nem igaz az sem, hogy a többslet tartalmi elemek egyszerű törlésére került volna sor a „pontosítás” során. A „pontosított” szállítói nyilatkozat benyújtásával az I. r. érdekelt törölte azokat az adatokat, melyek alapján a szerződés teljesítésére egyértelműen nem képes, és arra vonatkozóan nyújtott be módosított szállítói nyilatkozatot, hogy a szerződéstervezetben rögzített szállítási ütemezés szerint mégis fog tudni teljesíteni.

21. Végül rögzítette a kérelmező, hogy jogorvoslati kérelmében nem az I. r. érdekelt által megajánlott autóbuszok műszaki feltételeknek való meg nem felelésére utalt, mindez a II. r. érdekelt és a kérelmező viszonyában került rögzítésre. A II. r. érdekelt a kérelmező ajánlatkérésére adott válaszelevelében tájékoztatta arról a kérelmezőt, hogy a kérelmező ajánlatában szereplő autóbuszok nem felelnek meg teljes körűen az ajánlatkérő által elvárt műszaki tartalomnak, illetve még gyártói visszaigazolást sem vett kézhez sem a műszaki tartalom, sem az ár tekintetében.

22. A kérelmező a II. r. érdekelt által tett észrevételekkel kapcsolatosan az alábbiakat fejtette ki. Jogorvoslati kérelmében levezette, hogy a nyilatkozat 1.-ben rögzített határidőkkel a szerződéstervezetben meghatározott, forgalomba állításra vonatkozó tervezett ütemezés még

akkor sem teljesíthető, ha a határidők a szállítás befejezésére vonatkoznának. A szállítás megkezdésére vonatkozó vállalás viszont semmiféle biztosítékot nem nyújt az ajánlatkérő számára tekintetben, hogy a szolgáltatás teljesítéséhez szükséges járművek a szolgáltatás megkezdéséhez rendelkezésre fognak-e állni. 2024. március 22. napján a II. r. érdekelt még nem tudhatta, hogy a szerződéstervezet forgalomba állításra vonatkozó tervezett ütemezésének megfelelő tartalmú szállítói nyilatkozatot tud-e tenni, ezért felelősen csak olyan nyilatkozatot tudott kiadni, mely valójában nem nyújtott biztosítékot az ajánlatkérő számára tekintetben, hogy a szállítás a szerződéstervezetben rögzített határidőkkel koherens módon fog-e tudni teljesülni. A II. r. érdekelt átsiklik afölött, hogy a nyilatkozat a szállítás megkezdésére vonatkozóan tartalmaz határidőket. A szállítási határidőkkel kapcsolatosan a II. r. érdekelt azt is megjegyzi, hogy a 12 hónapos szállítási határidő önmagában nem zárta ki azt, hogy szükséges esetben ennél rövidebb határidő alatt is rendelkezésre bocsássák az autóbuszokat, mely megjegyzés teljesen ellentéte a közbeszerzési eljárások szabályrendszerével. Ugyan egy, a közbeszerzési dokumentumokkal ellentétes nyilatkozat sem zárja ki, hogy a teljesítés mégis megfelelné majd a közbeszerzési dokumentumokban rögzítetteknek, ezt a bizalmat a Kbt. nem szavazza meg a közbeszerzési dokumentumoknak nem megfelelő nyilatkozatot tevő ajánlattevőknek. A kérelmező továbbá felhívta a figyelmet, hogy a 12 hónapos szállítási határidő, melynek vállalását a II. r. érdekelt az általa benyújtott észrevételekben megerősítette, nem teszi lehetővé a szerződéstervezet rendelkezései szerint a forgalomba állítás ütemezése szerint meghatározott első ütem teljesítését. A szerződés aláírása és a forgalomba állítás kezdő időpontja között kevesebb, mint 12 hónap különbség van a szerződéstervezet 4.1. pontja szerint, és a forgalomba állításhoz nem kizárólag a szállítás időtartamát szükséges figyelembe venni, annak időszükségletéhez hozzá kell adni a forgalomba állításhoz szükséges engedélyek megszerzését, illetve az ajánlatkérő által kért egyéb szerelési munkák időigényét. A II. r. érdekelt hivatkozik a szerződéstervezet 4.1. pontjában rögzített, a forgalomba állítás ütemezésének további 60 nappal való eltolási lehetőségére, mely indokolt esetben alkalmazható. A kérelmező szerint semmiképpen nem tekinthető indokolt esetnek az a helyzet, amikor ajánlattevő a végső ajánlat benyújtásának pillanatában már tisztában van azzal, hogy a szerződésben rögzített forgalomba állítási határidőket nem tudja teljesíteni, erre tekintettel határidőmódosítást kér. Mindemellett a forgalomba állítás határidejének 60 napos – indokolt esetben történő eltolása – szerződésmódosításnak minősül, melynek megfelelő, a Kbt.-ben rögzített jogcímét meg kell találni.

Az ajánlatkérő észrevételei

23. Az ajánlatkérő kérte az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását. Elkésettségi kifogást terjesztett elő, amely szerint a kérelmező azon állítása, amely arra vonatkozik, hogy a nyilatkozat módosítása az ajánlati kötöttséget sérti, elkésett. E vonatkozásban a jogsértés tudomásra jutásának időpontja nem az iratbetekintés, hanem a hiánypótlási felhívás megküldésének időpontja. Mindezekre tekintettel, amennyiben a kérelmező azon állítása helyt foghatna, hogy a szállítói nyilatkozat hiánypótlása ajánlati kötöttséget sért, úgy az írásbeli összegezés megküldésétől – 2024. május 15. - kellene számítani a jogorvoslati kérelem benyújtására vonatkozó határidőt a Kbt. 148. § (6) bekezdése alapján, melyre tekintettel ajánlatkérő álláspontja szerint a jogorvoslati kérelem elkésett. Megjegyezte, hogy a kérelmező állításai ellentmondanak önmaguknak, figyelemmel arra, hogy amennyiben álláspontja valóban az, hogy a nyilatkozat keretében ajánlati kötöttséggel terhelt kötelezettségvállalást tesz az adott ajánlattevő, úgy az ajánlatkérő számára nem egyértelmű, hogy a kérelmező milyen okból kifogásolja kizárólag csak az I. r. érdekelt részére küldött hiánypótlást. Ismert

tény volt az is, hogy az eljárásban szintén részt vevő – és a kérelem benyújtásakor még nyertes ajánlattevőként kihirdetett - B Euro Car Kft. - MOL Team Kft. közös ajánlattevők a végleges ajánlattételi határidő lejártáig be sem nyújtották a vitatott nyilatkozatot. Amennyiben a kérelmező felvetése helytálló lenne, hogy a szállítói nyilatkozat a szakmai ajánlat részeként a szerződéses feltételekre tett kötelezettségvállalást rögzíti, úgy a B Euro Car Kft. - MOL Team Kft. közös ajánlattevők ajánlatát az ajánlatkérőnek már a bírálat során érvénytelenné kellett volna nyilvánítania ezen dokumentum be nem nyújtására figyelemmel. Amennyiben a kérelmező álláspontja, hogy mindezen cselekmények jogsértők, úgy jogos érdeke abban állna fenn, hogy a B Euro Car Kft. - MOL Team Kft. közös ajánlattevők tekintetében is jogsérelemre hivatkozik, különös tekintettel arra, hogy a jogorvoslati kérelem benyújtásakor az eljárás nyertes ajánlattevőjeként az írásbeli összegezésben a B Euro Car Kft. - MOL Team Kft. közös ajánlattevők kerültek az eljárás nyerteseként kihirdetésre.

24. Rögzítette, hogy a Kbt. 3. § 37. pontja alapján a szakmai ajánlat körébe tartozó ajánlati dokumentumok/adatok vizsgálata szempontjából fontos kiemelni, hogy jelen közbeszerzési eljárás tárgya szolgáltatásmegrendelés, valamint vizsgálni szükséges továbbá, hogy milyen előírásokat határozott meg a műszaki leírásban, valamint a szerződéses feltételekben a szolgáltatásnyújtásra vonatkozóan. A közbeszerzés tárgyára tekintettel a szakmai ajánlat azokat a nyilatkozatokat és azokat az adatokat foglalja magába, amelyek a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódnak, a szolgáltatás szempontjából teremtenek kötőerőt. A szolgáltatásnyújtás szempontjából a közbeszerzés tárgyára tett vállalásként a megajánlott autóbusz gyártója és típusa bír relevanciával, amellyel az ajánlattevő a szolgáltatást nyújtja, így ennek egyedileg beazonosíthatónak kell lennie. Ennek megfelelően az autóbuszokra vonatkozó műszaki előírásoknak való megfeleléséről szóló nyilatkozatban a megajánlott jármű esetében fel kellett tüntetni a jármű gyártóját és típusát, azaz minden olyan adatot, amely alapján a megajánlott jármű egyedileg beazonosítható. A fentiekből következik, hogy a szolgáltatásmegrendelés szempontjából kiemelt jelentősége annak van, hogy az ajánlattevő milyen módon - azaz milyen járművel – vállal kötelezettséget a beszerzés tárgyára és a szerződés teljesítésére. Tehát amennyiben az ajánlat nem tartalmazza a szolgáltatás nyújtásához szervesen kapcsolódó jármű beazonosításához szükséges alapvető adatait (gyártóját, típusát), úgy az nem hiánypótolható hiányosságnak minősül és az ajánlat érvénytelenségét eredményezi, ebben az esetben nem lenne helye hiánypótlás elrendelésének. Idézte, hogy az ajánlattételi felhívásban a szállítói nyilatkozattal kapcsolatban azt rögzítette, hogy kizárólag a végleges ajánlattételi szakaszában szükséges benyújtani a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását igazoló gyártói vagy szállítói nyilatkozatot. Az I. r. érdekelt a végleges ajánlatban benyújtotta a szállítói nyilatkozatát, majd hiánypótlás keretében – a Kbt.-ben meghatározott szabályoknak megfelelően – pontosította annak tartalmát. Az I. r. érdekelt hiánypótlás keretében benyújtotta a javított szállítói nyilatkozatát, melyben megerősítette, hogy a végleges szerződéstervezetben rögzített szállítási ütemezés szerint fogja a járműveket rendelkezésre bocsátani, egyúttal igazolta is a szállító, hogy a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járműveket az I. r. érdekelt rendelkezésre bocsátja. Így a hiánypótlásban benyújtott szállítói/gyártói nyilatkozat alapján egyértelműen meg tudott győződni arról, hogy a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre fognak állni a teljesítés során. A hiánypótlásra vonatkozó általános szabályok szerint abban az esetben, amennyiben a nyertes ajánlattevő által benyújtott megajánlást alátámasztó dokumentumokban hiány, eltérés, vagy ellentmondás tapasztalható, úgy arra nézve az ajánlatkérő az általános szabályok szerint enged hiánypótlást, azzal, hogy a hiánypótlás abban az esetben eredményezné az ajánlat érvénytelenségét, valamint az ajánlati kötöttség megsértését, amennyiben ajánlattevő a hiánypótlás során, annak eredményeként,

megváltoztatja a szolgáltatásnyújtás szempontjából korábban a végleges ajánlatban megnevezett jármű gyártmányát és/vagy típusát. Az ajánlattételi felhívás rendelkezései alapján egyértelműen megállapítható, hogy a szállítói nyilatkozatot nem a szakmai ajánlat részeként kérte az ajánlatkérő benyújtani, figyelemmel arra, hogy a nyilatkozat tartalmát tekintve sem része a szakmai ajánlatnak, mivel a szállító és/vagy a gyártó vállal arra kötelezettséget a nyilatkozatban, hogy a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járműveket rendelkezésre fogja bocsátani. Az ajánlatkérő tehát a kérelmező által hivatkozott olyan feltételeket nem határozott meg a felhívásban, hogy az ajánlatkérő által meghatározott – a szerződéstervezetben rögzített - feltételekről kellene a szállító/gyártói nyilatkozatban nyilatkozni. Ez fogalmilag is kizárt lenne, mivel a szolgáltatást nem a gyártó/szállító, hanem az ajánlattevő végzi a szerződéses feltételeknek megfelelően, azaz a Kbt. 66. § (2) bekezdés szerinti nyilatkozat szolgált arra, hogy ajánlattevő kötelezettséget vállaljon a szerződéses feltételeknek megfelelő szolgáltatás nyújtására. Fentiekre tekintettel jogszerűen járt el, amikor elfogadta a nyertes ajánlattevő által hiánypótlás keretében benyújtott nyilatkozatot, mivel az I. r. érdekelt a hiánypótlásával élt azzal a jogával, hogy a folyamatban lévő hiánypótlási határidőre tekintettel egyértelművé tette a nyilatkozat tartalmát, hiszen az ajánlatok bírálata során felmerülő hiánypótlás azt a célt szolgálja, hogy a nem egyértelmű kijelentések, illetve az ajánlatban szereplő hiányosságok tisztázásra, javításra kerüljenek.

25. Álláspontja szerint továbbá a nyilatkozat benyújtása a végleges ajánlatban az ajánlatkérő által előírt olyan rendelkezés, amely nem volt része a szakmai ajánlatnak, mivel funkcióját tekintve sem minősülhet annak, figyelemmel arra, hogy ezen nyilatkozat által tud az ajánlatkérő meggyőződni arról, hogy a végleges ajánlatban benyújtott járművekre vonatkozóan a gyártó/szállító kötelezettséget vállal a szolgáltatás megkezdéséhez és teljesítéséhez szükséges járművek rendelkezésre állására vonatkozóan. Egyebekben idézte a szerződéstervezet 4.1. pontját. A jogorvoslati kérelem azon megállapításával összefüggésben, hogy a nyilatkozatnak a szerződéses vállalást kellett volna alátámasztania, előadta, hogy ilyen nem merült fel, tekintettel arra, hogy a szerződéstervezet 4.1. pontja is a „tervezett forgalomba állás” időpontját rögzíti. Kiemelte, hogy a nyilatkozat a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járműveknek a gyártó/szállító általi rendelkezésre bocsátását igazoló dokumentum, amely alapján az ajánlatkérő meggyőződhetett arról, hogy az ajánlattevők és a gyártók/szállítók között tényleges egyeztetések, adott esetben elköteleződések történtek. Mivel a nyilatkozatot nem is az ajánlattevőknek, hanem adott gyártóknak/szolgáltatóknak volt szükséges megtenni, így az ajánlatkérő álláspontja szerint nem lett volna elvárható az, hogy bármilyen megszorítással/vagy egyéb előírással kötelezzen olyan harmadik, az eljárásán kívül álló gazdasági szereplő(ke)t, aki(k) a tárgyi eljárásnak nem is résztvevői. Éppen ennek okán a szerződéstervezetben foglalt szolgáltatás megkezdésére vonatkozóan meghatározott időpontok és határidők közvetlenül a nyertes ajánlattevő kötelezettségei és csak közvetetten vonatkoztathatók a gyártóra/szállítóra. A nyilatkozatot a végleges ajánlat részeként kellett benyújtani, mely időpontban a kérelmező által hivatkozott 4.1. pont szerinti tervezett forgalomba állás időpontja bizonytalan jövőbeli esemény volt. Nem volt elvárható az sem, hogy egy a közbeszerzési eljárásban részt nem vevő gazdasági szereplő előre kiszámítsa a szerződéskötés időpontját – melynek időpontja a végleges ajánlatok bírálatának konkrétan meg nem határozható idejére tekintettel előre nem volt látható - és arra tekintettel konkrét szállítási ütemezést rögzítsen a nyilatkozatban. A nyilatkozat 1. készítésekor az I. r. érdekeltnek nem volt tudomása a járművek rendelkezésre állásáról, nem volt tudomása arról és nem is tudta kiszámítani azt, hogy a járművek tényleges megrendelése mikor fog megtörténni, figyelemmel arra, hogy egy közbeszerzési eljárás időtartama eleve sok tényezőtől függ. Alappal feltételezhetette, hogy 2024. június 1. napját megelőzően sor kerülhet

a szerződés megkötésére, mely esetben kérelmező érvelése nem értelmezhető. Egy adott időpillanatban tették meg a szállítói nyilatkozatot, mely az eltelt időre tekintettel pontosításra került. Arra vonatkozóan az ajánlatkérő nem is rögzített előírást a közbeszerzési dokumentumokban, hogy konkrét szállítási ütemezést kell megadni a gyártói/szállítói nyilatkozatban, mely tényt kifejezetten alátámasztja az is, hogy maga a kérelmező sem adott meg a végleges ajánlat részeként konkrét határidőket a járművek leszállítására, illetve forgalomba állására vonatkozóan a szállítói/gyártói nyilatkozatban. Amennyiben tehát a kérelmező által előadott érvelés szerint a nyilatkozat nem hiánypótolható, akkor a kérelmező ajánlata is érvénytelennek minősül fentiekben előadottakra tekintettel.

26. Az ajánlatkérő vitatta a D.489/35/2012. számú döntőbizottsági határozat jelen ügyre történő alkalmazhatóságát, majd előadta, hogy a kérelmező állításával szemben nem volt kötelezettsége az ajánlatkérőnek iratmintát kibocsátani a nyilatkozat tartalmát illetően. Vitatta a kérelmező szerződésmódosítás jövőbeli alkalmazhatóságára vonatkozó álláspontját is, a szolgáltatás megkezdésének ütemezésére vonatkozó rendelkezések egzakt módon és valamennyi az eljárás ajánlattételi szakaszában résztvevő ajánlattevő számára megismerhető módon meghatározásra kerültek. Az ajánlatkérő az ütemezés változását, illetve a szolgáltatás megkezdés időpontjának esetleges változását nem szerződésmódosítás keretében kívánta kezelni, figyelemmel arra, hogy konkrétan rögzítésre került, hogy ha nem a szerződéstervezetben megadott időpontig kerül sor a szerződés megkötésére, akkor milyen számítási szabályok szerint szükséges a későbbi időpontokban a szolgáltatás megkezdése, tehát a szerződéstervezetben foglalt rendelkezések a szerződés hatályba lépésének időbeli csúszását szabályozzák. Az ajánlatkérő a félreértések elkerülése és az ajánlattevők számításainak elősegítése érdekében konkrét példákkal is illusztrálta magában a szerződéstervezetben is, hogy „tolódás” esetén hogyan szükséges értelmezni az előírásokat. Fentiekben túl az ajánlatkérő kiemelte, hogy a kérelmező előtt nem az összegezés megküldésének időpontját követően váltak ismertté a szerződés 4.1. pontjában foglalt rendelkezések, így az abban foglaltaknak a jelen jogorvoslati eljárás keretében történő kifogásolása elkésett és ennek okán nem foghat helyt. Azzal összefüggésben, hogy az I. r. érdekelt által megajánlott autóbuszok nem felelnek meg a műszaki tartalomnak, kifejtette, hogy a nyilatkozat nem a szakmai ajánlat része, ezáltal nem a járművek műszaki előírásoknak való megfelelésének alátámasztására szolgál, hanem kizárólag a járművek rendelkezésre állására vonatkozik. Így téves azon kérelmezői álláspont, mely szerint a szállítói/gyártói nyilatkozat összefüggésben állna azzal, hogy a megajánlott járművek műszakilag megfelelnek-e az ajánlatkérő által meghatározott műszaki előírásoknak. Végül vitatta, hogy az I. r. érdekelt hiánypótlása a Kbt. 71. § előírásaiba ütközne, illetve a kérelmező azon állítása, amely szerint az I. r. érdekelt a nyilatkozat 1. alapján nem tudja a szerződést teljesíteni, feltételezésen alapul. A kérelmező e körben nem rendelkezhet érdemi információval arról, hogy az egyes ajánlattevők milyen módokon rendelik meg a járműveket, nem tudhatja azt sem, hogy az I. r. érdekelt ajánlattevő számára milyen határidőkkel szállítja le majd a gyártó az autóbuszt. A teljesítésre vonatkozó feltételezés ez, ami nem releváns az eljárás jelenlegi szakaszában, hiszen még meg sem kezdődött a járművek gyártása, még a szerződés sem került aláírásra amennyiben adott esetben késedelemben esik nyertes ajánlattevő, abban az esetben az ajánlatkérő a megfelelő szankciókat fogja alkalmazni. Fenti feltételezések a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvénytelenségét eredményező jogsértést nem tartalmaznak, így nem is szolgálhatnak egy esetleges érvénytelenségre vonatkozó döntés alapjául.

27. Az ajánlatkérő a kérelmező észrevételeivel kapcsolatosan kifejtette, hogy a kérelmező a saját megszorító értelmezése szerint értelmezi a vitatott nyilatkozatot és annak tartalmát,

valamint annak az ajánlatkérő számára nyújtott jelentőségét. Kiemelte, hogy a kérelmező által hivatkozott olyan feltételeket nem írt elő a felhívásban, hogy az ajánlatkérő által meghatározott – a szerződéstervezetben rögzített - feltételekről kellene a szállító/gyártói nyilatkozatban nyilatkozni, vagy, hogy abban rögzíteni lenne szükséges a forgalomba állási időpontokat különös tekintettel arra, hogy ezen időpontokat a szerződéstervezet egyértelműen és minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon tartalmazta. Hangsúlyozta, hogy a nyilatkozat által tud meggyőződni arról, hogy a végleges ajánlatban benyújtott járművekre vonatkozóan a gyártó/szállító kötelezettséget vállal a szolgáltatás megkezdéséhez és teljesítéséhez szükséges járművek rendelkezésre állására vonatkozóan. Bár valóban nem magyarázta részletesen, hogy mit ért azon, hogy „Ajánlattevőnek a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását igazoló gyártói vagy szállítói nyilatkozatot szükséges benyújtania.”, az eljárás lefolytatása során sem a részvételi sem az ajánlattételi szakaszban kiegészítő tájékoztatás kérés keretében, vagy akár a tárgyalási fordulóknak során a kérelmező nem jelezte – és egyébként az eljárásban résztvevő további részvételi jelentkezők/ajánlattevők sem -, hogy számára nem egyértelmű, hogy mit ért a vitatott nyilatkozat tartalma alatt, vagy pontosan miről lenne szükséges nyilatkozni. A kérelmezői érvekkel szemben rögzítette, hogy az ajánlatkérő nem kért megajánlást a szolgáltatás megkezdésének időpontjára, mint szerződéses feltételre vonatkozóan, így e körben nem értelmezhető azon kérelmezői álláspont, hogy a szállítói nyilatkozat a szerződéses feltételekre tett megajánlasként, azaz szakmai ajánlatként kezelendő.

Ezt az ajánlatkérői álláspontot támasztja alá az is, hogy – kérelmező állításával ellentétesen – az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban rögzítette, hogy mely dokumentumok tartoznak a szakmai ajánlat körébe: „Műszaki Ajánlat, melyben műszaki egység, részegység dokumentációkkal, jellegrajzokkal, nyilatkozatokkal, a jármű valós műszaki adatainak megadásával igazolja ajánlattevő a műszaki leírásban meghatározott műszaki paraméter mindegyikének való megfelelést [kizárólag a végleges ajánlatban szükséges benyújtani]”.

Az I. r. érdekelt által tett észrevételek

28. Az I. r. érdekelt kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását. Ismertette a részvételi felhívás VI.15) pontját, a végleges ajánlattételi felhívás IV.2.5) pontját, majd kifejtette, hogy az ajánlatkérő az ún. szállítói nyilatkozat tartalmára vonatkozóan további követelményt nem írt elő, valamint nem rögzítette a szállítói nyilatkozat benyújtásának célját sem. A kérelmező tehát helyesen rögzítette jogorvoslati kérelmében, hogy a közbeszerzési dokumentumok nem tartalmaznak előírást arra vonatkozóan, hogy a szállítói nyilatkozatnak milyen tartalommal kell kiállításra kerülnie. Ezzel ellentétesen állítja viszont, hogy a szállítási nyilatkozatnak a célja, hogy az ajánlatkérő megbizonyosodjon arról, hogy közbeszerzési dokumentumoknak megfelelő minőségű autóbuszok a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott határidőben és mennyiségben a szerződés szerű szolgáltatás teljesítése érdekében rendelkezésre fognak állni. A felhívások idézett rendelkezései alapján az ajánlatkérőnek a szállítói nyilatkozat bekérésével kapcsolatos célja kizárólag az volt, hogy meggyőződjön arról, hogy az ajánlatban megjelölt és a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járműveket a gyártó (szállító) rendelkezésre fogja biztosítani. Kifejezett előírás hiányában az ajánlatkérő egyéb követelményt nem támasztott a nyilatkozattal szemben. Az ajánlott autóbuszok megfelelő minőségét, mennyiségét és a rendelkezésre bocsátás időbeliségét az ajánlat részét képező egyéb dokumentumokban és nyilatkozatokban (pl. műszaki ajánlat /műszaki leírás, jellegrajz, műszaki egység, részegység dokumentációk/, az autóbuszokra vonatkozó műszaki megfelelőségi táblázat, nyilatkozat a szerződéses feltételek elfogadásáról) kellett vállalni és alátámasztani.

29. Az I. r. érdekelt kifejtette, hogy az ajánlat akkor érvénytelen, ha nem felel meg az eljárást megindító hirdetményben, az egyéb közbeszerzési dokumentumokban vagy a jogszabályokban foglalt feltételeknek. Az ajánlatkérő az elbírálás során kötve van a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, ezért kizárólag akkor köteles az érvénytelenség jogkövetkezményét alkalmazni, ha az ajánlat valamely általa vagy jogszabályban előírt követelménynek nem felel meg. Az ajánlatkérőnek nincs jogi lehetősége arra, hogy az általa vagy a jogszabályban rögzített elvárásoktól az eljárás keretében eltekintsen, és olyan követelményt támasszon az ajánlattal szemben, melyet a közbeszerzési dokumentumokban nem írt elő. A kérelmező a nyilatkozat 1. olyan, állítólagos tartalmi hibájára hivatkozással kívánja elérni az ajánlat érvénytelenné nyilvánítását, melynek kötelező tartalmát az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban nem határozta meg, így az általa hivatkozott hiányosság nem létező ajánlatkérői követelményen alapul. A nyilatkozat 1. nem vitatottan az I. r. érdekelt által ajánlott járművek rendelkezésre bocsátására vonatkozik, így teljes körűen teljesítette az ajánlatkérőnek az ezzel kapcsolatban meghatározott és a felhívásokban, valamint a közbeszerzési dokumentumokban hivatkozott elvárását.

30. Az I. r. érdekelt szerint továbbá az eredeti és a később módosított szállítói nyilatkozat az I. r. érdekelt tekintetében kötelezettségvállalást nem tartalmaz. A szállítói nyilatkozatnak kizárólag azt kellett tartalmaznia, hogy a járművek gyártója az ajánlott járműveket rendelkezésre fogja bocsátani. Az eredeti szállítói nyilatkozat tehát nem módosítja vagy írja felül az I. r. érdekelt rendelkezésre bocsátandó (szállítandó) járművekre tett kötelezettségvállalását. A nyilatkozat az ajánlatkérő és a járművek gyártója között – a szállítói nyilatkozat ellenére sem (!) – semmilyen jogviszonyt nem hoz létre. A szállítói nyilatkozatnak tehát nincs jogkeletkeztető hatása ajánlatkérő javára, az ajánlatkérő által a jog eszközeivel bíróság előtt kikényszeríthető kötelezettségvállalást nem tartalmaz. A közbeszerzési szerződés megkötésével jogviszony az ajánlatkérő és az I. r. érdekelt között jön létre, ebből következően köteles a megrendelt szolgáltatást nyújtani és az ehhez szükséges járműveket az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani. Érdekeltet terheli az esetleges szerződésszegésért a polgári jogi felelősség, valamint neki kell vállalnia az esetleges szerződésszegések polgári jogi és közbeszerzési jogi jogkövetkezményeit. Mindebből jól látható, hogy a szállítói nyilatkozatnak közel sincs olyan polgári jogi és közbeszerzési jogi jelentősége, mint ahogy ezt a kérelmező a jogorvoslati kérelmében be kívánja állítani. Tekintettel tehát arra, hogy a szállítói nyilatkozat nem határoz meg kötelezettséget az I. r. érdekelt részére, nem hoz létre az ajánlatkérővel jogviszonyt, az a Kbt. 3. §-ának 37. pontja szerint nem minősül a szakmai ajánlat részének, mert az nem tekinthető a „beszerzés tárgyára, valamint a műszaki leírásban és a szerződéses feltételekben foglalt ajánlatkérői előírásokra tett” ajánlatnak.

31. Az I. r. érdekelt nem vitatta, hogy a közbeszerzési eljárásban hiánypótlás keretében módosított szállítói nyilatkozatot nyújtott be, azonban ezzel nem követett el közbeszerzési jogsértést. A módosítással kizárólag az történt, hogy a gyártó a nyilatkozatából törölte azokat az ajánlatkérői elváráshoz képest többlet tartalmi elemnek tekinthető részeket, melyről konkrét előírás hiányában eredetileg sem kellett volna nyilatkoznia. Mindezt olyan nyilatkozat tekintetében tette, mely az I. r. érdekelt tekintetében kötelezettségvállalást egyébként sem tartalmazott, valamint a gyártó és az ajánlatkérő között sem hozott létre jogviszonyt, nem minősült a szakmai ajánlat részének. A szállítói nyilatkozat módosítása kizárólag azt a célt szolgálta, hogy az eredeti szállítói nyilatkozat olyan tartalmi elemeit törölje, melyről konkrét kötelezés hiányában egyébként sem kellett nyilatkozni. A hiánypótlás célja kizárólag az volt,

hogy ezen tartalmi elemek törlésre kerüljenek. Tekintettel tehát arra, hogy az eredeti szállítói nyilatkozat módosítása kötelező tartalmi elemet nem érintett, valamint az eredeti szállítói nyilatkozat nem az I. r. érdekelt kötelezettségvállalását tartalmazta, továbbá jogokat sem keletkeztetett az ajánlatkérő részére, nincs annak közbeszerzési jogi akadálya, hogy az I. r. érdekelt az eredeti szállítói nyilatkozat esetleges pontatlanságát hiánypótlás keretében kiküszöbölje.

32. Rögzítette, hogy a kérelmező állításával szemben a közbeszerzési szerződés szerinti szállítási (pénzügyi, műszaki és jogi) feltételeket teljesíteni tudja, arra is felkészült, hogy a szerződés szerinti szolgáltatás kezdete előtt a járműveket időben felkészítse. Hangsúlyozta, hogy a jogorvoslati kérelem alapján azt nem tudhatja, hogy a kérelmező milyen műszaki tartalomra kért ajánlatot a gyártótól. Tekintettel arra, hogy a gyártó járművei igazoltan mindenben megfelelnek az előírt műszaki specifikációnak, csak valószínűsíteni tudja, hogy a kérelmező a gyártótól más műszaki paraméterekre kért ajánlatot. A kérelmezőnek a műszaki feltételek megsértésére tett utalása az I. r. érdekelt szerint nem tekinthető kérelmi elemnek, melyet alátámaszt az a tény is, hogy a jogorvoslati kérelemben nem hivatkozott e körben konkrét jogszabálysértésre.

33. Előadta, hogy iratbetekintés során tudomást szerzett arról, hogy a kérelmező szállítói nyilatkozata ugyanolyan tartalommal került kiállításra, mint a nyilatkozat 1. Ezt követően a kérelmezői ajánlat hiányosságai tekintetében tett előadásokat az I. r. érdekelt. Végül a Kbt. 145. § (1a) bekezdés a) pontjára, az Eüsztv. 9. § (1) bekezdés b) pontjára és a 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet (Evhr.) 89. § (5) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy álláspontja szerint a jogorvoslati kérelem ügyfélkapun keresztül került benyújtásra, amely nem felel meg a jogszabályoknak. Azt a Cégekön keresztül kellett volna benyújtani, figyelemmel az Eüsztv. és az Evhr. hivatkozott rendelkezéseire és arra, hogy kizárólag ez az elektronikus kapcsolattartási mód biztosítja azt, hogy a jogi képviselő – ebbéli jogi minőségében – ügyvédi irodaként és ne magánszemélyként (!) nyújtsa be a beadványát. A Kúria Pkf.V.24.797/2022/2. számú határozatában a fentiekkel azonos jogi levezetés mellett rögzítette, hogy „Az ügyvédi iroda által képviselt fél nevében az ügyintéző ügyvéd ügyfélkapuján és nem az ügyvédi iroda cégkapuján előterjesztett fellebbezést vissza kell utasítani”. A Kúria határozatában megfogalmazott jogértelmezés – megítélésünk szerint – analógia alkalmazásával a közigazgatási hatósági eljárásokban, így a jogorvoslati eljárásban is megfelelően alkalmazandó. A fenti indokok alapján a kérelmező nem megfelelően, azaz az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó jogszabályok megsértésével terjesztette elő a jogorvoslati kérelmét, ezért kérte a jogorvoslati eljárás megszüntetését. Megjegyezte azt is, hogy a jogorvoslati kérelmet nem szabályos módon írták alá. A beadványon fénymásolt aláírás található, valamint azt a jogi képviselő elektronikusan sem írta alá megfelelő módon, tekintettel arra, hogy az ugyan AVDH Bélyegzőt tartalmaz, de ez nem felel meg annak az elvárásnak, hogy a jogi képviselő ebbéli minőségében írja alá a beadványt. Az – ügyfélkapuval rendelkező magyar állampolgárok számára díjmentesen elérhető – AVDH szolgáltatás igénybevételel történő dokumentumhitelesítési folyamat eredményeként készült elektronikus dokumentum nem minősül szabályszerűen (cégszerűen) aláírt dokumentumnak, figyelemmel arra, hogy az AVDH szolgáltatással hitelesített dokumentumot nem a képviselőre jogosult, hanem a szolgáltatást biztosító NISZ Zrt. írja alá elektronikusan (azaz látja el elektronikus bélyegzővel), továbbá az aláíró ezáltal nem ügyvédként tesz nyilatkozatot. Az „aláírás bélyegző” használata, az „aláíráskép beillesztés” pedig a következetes joggyakorlat szerint nem tekinthető aláírásnak, mert nem köthető egyértelműen az aláíró személyhez, azaz aláírásként szintén nem fogadható el.

A II. r. érdekelt által tett észrevételek

34. A II. r. érdekelt kérte az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását. Kifejtette, hogy a Daimler Buses GmbH magyarországi vezérképviselőként, Mercedes-Benz és Setra típusú autóbuszok forgalmazójaként működik. Jelenleg az említett autóbuszok szállítása hozzávetőlegesen 12 hónapos szállítási határidővel vállalható. A partnerei által megvásárolni kívánt autóbuszok mennyiségét és gyártási ütemezését a gyártóval minden esetben külön egyeztetni, ugyanis egy-egy autóbusz kontingens szállítására vállalható egyedi határidő több tényező függvénye is lehet. A piacon bevett gyakorlat, hogy az egyes kereskedők, forgalmazók igényeik kielégítése érdekében gyártási helyeket foglalnak le a gyártómű termelési kapacitása adta korlátok mértékéig, ezáltal biztosítva, hogy a lefoglalt gyártási helyeken gyártható autóbuszok rendelkezésre állásával kiszámítható módon tudjanak kötelezettséget vállalni az ügyfelek felé. Emellett természetesen a nem tervezhető igények esetében további egyedi megrendelésekre kerülhet sor, az általánosan vállalható gyártási idő figyelembevételével. A lefoglalt gyártási helyeken legyártható autóbusz mennyiségek ugyanakkor egy olyan pufferként, biztonsági mennyiségként szolgálnak, melyet a gyártómű szabadon használ fel és oszt be az egyes megrendelői igények konkretizálódása alapján. Az általános szállítási határidőknél gyorsabb szállításokat tehet továbbá lehetővé adott esetben az is, hogy a gyártóműnél így lefoglalt gyártási helyek időközben felszabadulhatnak és az így felszabaduló gyártási helyek kihasználásával rövidebb határidővel történő szállítás mellett vásárolhatók meg a járművek az adott gyártótól. Ezen gyakorlatnak megfelelően a Daimler Buses egyéb európai országokban működő kirendeltségei legutóbb 2024. március 31-i határidővel jelezhették és jelezték, hogy mely lefoglalt gyártási helyekre nem tartanak igényt a továbbiakban, illetve mely beszerzésekre foglalt gyártási helyek átsorolására tartanak igényt. Ezen piaci gyakorlat a Kérelmező és az általa megajánlott autóbuszok forgalmazója előtt is ismert kell, hogy legyen. A jelen közbeszerzési eljárás során az I. r. érdekelt az ajánlatkérő által előírt követelményekről, szerződéses és egyéb feltételekről, tárgyalási eredményekről megfelelően és folyamatosan tájékoztatta a II. r. érdekeltet, így szállítói nyilatkozatait a közbeszerzési eljárás követelményrendszerének ismeretében tehette és tette meg. A nyilatkozat 1. aláírásakor a körülmények értékelése alapján teljes megalapozottsággal nyilatkozhatott a II. r. érdekelt úgy, hogy az autóbuszok az általános vállalt szállítási határidőkkel, tehát a megrendeléstől számított 12 hónapos szállításkezdéssel megfelelő teljesítést tesz lehetővé. Ezen szállításkezdés megfelelőségével kapcsolatban az ajánlatkérő sem intézett az ajánlattevő felé kérdést, így azt maga is elfogadhatónak tekintette. Megjegyezte, hogy a tárgyalások alapján véglegesített szerződés szükség esetére tartalmaz további 60 napos határidő eltolási lehetőséget. Ezen lehetőség értékelése szerint tovább erősítette azon üzleti elemzését, hogy 12 hónapos szállítási határidővel a szerződés teljesíthető. Álláspontja szerint nem megalapozott a kérelmező azon hivatkozása, hogy az ajánlattevők nem számolhattak a 60 napos lehetőséggel, mert az „végtelen kreditet” jelentene az ütemezés korlátlan módosítására. Ezzel ellenkezőleg, nem egy végtelen hosszabbítási opciót, hanem konkrétan legfeljebb 60 napban meghatározott lehetőséget rögzített az ajánlatkérő a valamennyi ajánlattevővel lefolytatott tárgyalások eredményeként, egyértelműen rögzítve az átütemezés maximális mértékét és annak indokolt esethez kötését. A gyártási és szállítási folyamatok, mint objektív tényezők figyelembe vétele egyrészt egyértelműen ilyen indokolt esetnek számíthat az ajánlatkérő egyetértése esetén, másrészt a kérelmező ezen rendelkezést a közbeszerzési eljárás során nem kifogásolta, maga is elfogadta és nyertessége esetén vélhetően alkalmazni is kívánná. A piaci gyakorlat ismeretében feltételezte továbbá, hogy a kérelmező által benyújtott szállítói nyilatkozat hasonló piaci egyeztetések

eredményeként, hasonló időelemzés alapján került kiállításra. Ennek tükrében véleménye szerint a kérelmező e körben tett utólagos, a tárgyalások és a közbeszerzési eljárás során nem jelzett kifogásai elkésettek és nem megalapozottak, így nem is vehetők figyelembe. Mindezek alapján a nyilatkozat 1. tartalma a rendelkezésre álló információk alapján megfelelő volt, az általánosan alkalmazott 12 hónapos szállítási határidő feltüntetése a szerződés teljesítési feltételeinek nem mondott ellen, illetve önmagában nem zárta ki azt, hogy szükséges esetben ennél rövidebb határidő alatt is rendelkezésre bocsássa az autóbuszokat. Ezt követően az I. r. érdekelt azzal keresete meg a II. r. érdekeltet, hogy a nyilatkozat tartalmát a tárgyi eljárás vonatkozásában pontosítsa. A pontosítást akként végezte el, hogy megerősítette, hogy a konkrét közbeszerzési eljárásban előírt határidők és szerződéses feltételek szerint képes az autóbuszok rendelkezésre bocsátására. A gyártónál előzetesen lefoglalt, illetve a felszabaduló gyártási helyek és kontingensek alapján képes a II. r. érdekelt szállításait úgy ütemezni, hogy még a szerződéskötés esetleges elhúzódása esetén is képes legyen az általános 12 hónapos szállítási határidő helyett rövidebb időtartam alatt rendelkezésre bocsátani a szükséges számú autóbust. A kérelmező a lehető legrosszabb időbeli ütemezésekkel kalkulál és figyelmen kívül hagyja a gyártási és szállítási folyamatok fentiekben bemutatott rugalmasságait. A II. r. érdekelt rendelkezésére álló adatok ismeretében felelős szállítóként a körülményeket az első nyilatkozat megtételekor akként értékelte, hogy az általános 12 hónapos szállítási határidők alkalmazása esetén is megfelelően teljesíthetők az ajánlatkérő által elvárt határidők, így első nyilatkozatát ennek megfelelően állította ki. Ettől függetlenül szükség esetén lehetőség van ezen szállítási határidőtől rövidebb idejű teljesítésre is, így második nyilatkozatban megerősítette, hogy a szerződéses rendelkezések teljes ismeretében az abban előírt határidőkre képes az autóbuszokat rendelkezésre bocsátani.

35. A II. r. érdekelt szerint az ajánlattevő ajánlati kötöttsége arra állt be, hogy nyertessége esetén a közbeszerzési eljárás dokumentumainak és a saját ajánlatában foglaltaknak megfelelően, a megajánlott autóbuszokkal a megajánlott áron a szerződés szerinti határidőre teljesíteni fog. Az ajánlati kötöttség ezen tartalma mind az első, mind a második II. r. érdekelt által adott nyilatkozat alapján azonos, a teljesítés ajánlattevő által vállalt módja, tartalma, határideje nem változott meg, az ajánlati kötöttség tárgya a Kbt. szabályaiba ütköző módon nem módosult, kizárólag az ajánlatkérő által benyújtani kért szállítói nyilatkozat megfogalmazása került konkretizálásra. Az ajánlattevő ajánlati kötöttsége a közbeszerzési dokumentumok szerinti szolgáltatáskezdésre attól függetlenül áll be, hogy a II. r. érdekelt, mint forgalmazó, milyen tartalmú nyilatkozatot ad ki. A II. r. érdekelt és az ajánlattevő közötti jogviszony a közbeszerzési eljárás szempontjából közvetett, az ajánlati kötöttséget nem érintő: a szerződés szerinti szolgáltatás megkezdési határidőt az ajánlattevő vállalja az ajánlatkérő felé, és sem a megajánlott buszok gyártóját, sem azok forgalmazóját nem terheli e körben felelősség vagy teljesítési kötelezettség az ajánlatkérő felé. A II. r. érdekelt kizárólag az ajánlattevővel áll polgári jogi jogviszonyban, felé vállal szállítási kötelezettséget, ezen kötelezettség tisztán polgárjogi jellegű és ennek megfelelően tartalma, a vállalt határidők, egyéb részletkérdések a polgári jog szabályai szerint szabadon alakíthatók a felek által anélkül, hogy ez az ajánlattevőnek az ajánlatkérő felé fennálló ajánlati kötöttségét sértene vagy érintené. Az ajánlattevők felelőssége, hogy a forgalmazókkal olyan megállapodást kössenek, amely alapján felelősen kötöttséggel terhelt ajánlatot képesek benyújtani, majd nyertesség esetén az ajánlatkérő felé megfelelően, szerződésszerűen képesek teljesíteni.

36. Egyebekben a kérelmező és a II. r. érdekelt között folytatott levelezéssel kapcsolatosan az alábbiakat adta elő. A kérelmező a II. r. érdekeltet valóban megkereste és ajánlatot kért a tárgyi eljárás szerinti autóbuszok szállítására. Az ezzel kapcsolatos első megkeresést 2024.

január 10-én küldte a kérelmező, melyre 2024. január 22-én küldte meg a II. r. érdekelt a válaszát. Abban jelezte, hogy az eredetileg kért autóbuszok helyett más típusú autóbuszokat tud ajánlani. Az indikatív ajánlatban szereplő autóbuszok mindenben megfeleltek az ajánlatkérő elvárásainak, abból az alapvető és bevett koncepcióból kiindulva, hogy a gyárban az autóbuszok alapfelszereltség szerinti összeállítása történik meg, és a Magyarországra szállítást követően, helyben történik meg az olyan egyedi paraméterek szerinti véglegesítés, mint a FUTÁR rendszer beszerelése. Ezt követően az egyeztetések során a kérelmező jelezte, hogy a FUTÁR rendszer számos elemének beépítését már a gyárban történő legyártás során szeretné kérni. Ezen kérés a gyártóval való egyeztetést igényelt, illetve (mivel a FUTÁR egy egyedi magyar rendszer, melynek sorozatban történő beszerelése nem szokványos elvárás a gyárban) annak teljesíthetősége is kérdéses volt. A II. r. érdekelt a 2024. március 23-i levelében tájékoztatta a kérelmezőt arról, hogy az elvárásoknak egyébként mindenben megfelelő autóbuszokba a FUTÁR rendszer elemeinek beépítése a Daimler Buses mannheimi gyárában több ok miatt is nem biztos, hogy meg tud történni. A II. r. érdekelt nyilatkozott, hogy a kérelmező által kontextusból kiragadott levelezés nem azt igazolja, hogy a II. r. érdekelt által megjelölt autóbuszok nem felelnek meg az ajánlatkérő elvárásainak, hanem éppen ellenkezőleg, a tényleges helyzet az volt, hogy a mindenben megfelelő autóbuszok gyártása során olyan, a szokásostól eltérő folyamatokat kért maga a kérelmező, néhány héttel a beadási határidő előtt, amellyel saját maga tette kérdéssé a megfelelést. A kérelmező az iratbetekintés során megismerte az I. r. érdekelt ajánlatát, ugyanakkor sem a vitarendezési kérelemben, sem a jogorvoslati kérelemben nem jelölt meg egyetlen olyan ajánlatkérői műszaki előírást, elvárást, melynek a benyújtott ajánlat szerint a megajánlott autóbuszok ne felelnének meg, így vélhetően maga sem talált kifogásolható adatot az ajánlati dokumentumokban.

A III. r. érdekelt által tett észrevételek

37. A III. r. érdekelt nyilatkozott, hogy mind a kérelmező, mind az I. r. érdekelt kért tőle ajánlatot, illetve szállítói nyilatkozatot a tárgyi közbeszerzési eljárásban. Az I. r. érdekelt maga küldött nyilatkozatmintát, melyben konkrét – a szerződéstervezet forgalomba állítási határidejéhez igazodó, a szolgáltatás megkezdését lehetővé tevő – szállítási időpontokat határozott meg. Ezzel szemben a kérelmező részére a III. r. érdekelt készítette el a szállítói nyilatkozatot, melyben a III. r. érdekelt a közbeszerzési eljárás dokumentumai ismeretében az autóbuszok határidőben történő rendelkezésre bocsátásáról nyilatkozott. Kifejtette, hogy a szállítói nyilatkozat szakmai értelemben csak akkor lehet biztosíték az annak benyújtását kérő számára, ha az abban meghatározott határidők nem a szállítás megkezdését, hanem annak befejezését, teljesítését jelentik. Egyebekben nyilatkozott, hogy a II. r. érdekelt leírása a gyártástervezés folyamatáról indifferens, hiszen a közbeszerzési eljárás dokumentumainak ismeretében az autóbuszok határidőben történő rendelkezésre bocsátásáról kellett nyilatkozni, az, hogy az autóbuszok megrendelését, legyártását milyen üzemmenet jellemzi, ezt a tény nem befolyásolja, hogy a szállítói nyilatkozat alapján meg kell tudni győződni arról, hogy a szolgáltatás megkezdésekor az autóbuszok rendelkezésre fognak állni.

A jogorvoslati eljárás hivatalbóli kiterjesztése

38. A Döntőbizottság a 2024. július 9-én kelt D.362/29/2024. számon hozott végzésével a jogorvoslati eljárást a Kbt. 158. § (1) bekezdés első és második mondata alkalmazásával kiterjesztette annak vizsgálatára, hogy az ajánlatkérő megsértette-e

- a Kbt. 28. § (1) bekezdését, a Kbt. 50. § (4) bekezdését, valamint a Kbt. 87. § (1) bekezdés második mondatát arra tekintettel, hogy a részvételi felhívásban nem rögzítette pontosan és egyértelműen a szállítási határidőket, valamint a VI.3.1) pontban nem határozta meg egyértelműen a „gyártói vagy szállítói nyilatkozat” adattartalmát, ehelyett azt rögzítette, hogy a „vonatkozó részletes ajánlatkérői elvárások az ajánlattételi felhívásban kerülnek specifikálásra”,
- a Kbt. 28. § (1) bekezdését és a Kbt. 50. § (4) bekezdését arra tekintettel, hogy az ajánlattételi felhívásokban és az egyéb közbeszerzési dokumentumokban nem határozta meg egyértelműen a „szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását igazoló gyártói vagy szállítói nyilatkozat” adattartalmát,
- a Kbt. 131. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 28. § (1) bekezdését és a Kbt. 50. § (4) bekezdését arra tekintettel, hogy az ajánlattételi felhívásokban és az egyéb közbeszerzési dokumentumokban, különösen a 2024. március 12-i kiegészítő tájékoztatás 2. kérdésre adott válaszában) nem rögzítette pontosan és egyértelműen a szállítási határidőket, mindezek helyett a szerződéstervezet 4.1. pontjában pontosan és egyértelműen meg nem határozott feltételek esetére („megrendelő kezdeményezésére”, „szolgáltató indítványára”, amelyet a „megrendelő saját hatáskörben jogosult elbírálni”) lehetővé tette a szállítás bizonytalan idejű halasztását.

39. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás hivatalbóli kiterjesztésének első szempontjával összefüggésben nyilatkozott, hogy az eljárás részvételi szakaszában minden olyan információt közölt az érdeklődő gazdasági szereplőkkel, amelyek alapján a beszerzés tárgya és jellege kétséget kizáróan megállapítható volt, és amely információk alapján a gazdasági szereplők eldönthették, hogy kívánnak-e részvételi jelentkezést benyújtani. Ismertette, hogy a részvételi felhívás II.2.7.) pontja egyértelműen rögzítette a szolgáltatás időtartamát, valamint a VI.3.14) pontjában külön felhívta az érdeklődő gazdasági szereplők figyelmét, hogy a részvételi szakaszban kizárólag szerződéses feltételeket bocsát rendelkezésre, a szerződéstervezet és a részletes műszaki leírás az ajánlattételi szakaszban kerül rendelkezésre bocsátásra. A rendelkezésre bocsátott szerződéses feltételekben továbbá az alábbiakat rögzítette a szolgáltatás teljesítésével kapcsolatosan: „A Szolgáltatás teljesítési kötelezettsége meghatározott ütemezés alapján történik.”. Fentiekre tekintettel valamennyi gazdasági szereplő számára már a részvételi szakaszban ismert volt, hogy milyen szolgáltatási időtartamot határozott meg, valamint az, hogy a szolgáltatás időtartama alatt a forgalomba állás ütemezés alapján történik. Álláspontja szerint a részvételi jelentkezések benyújtásának szándékát nem befolyásolja az a tény, hogy a forgalomba állás ütemezése csak az ajánlattételi szakaszban került ismertetésre, tekintettel arra is, hogy erre az információra vonatkozóan a részvételi szakaszban egyetlen érdeklődő gazdasági szereplő sem nyújtott be kiegészítő tájékoztatást. Az ajánlatkérő a részvételi szakaszban egyértelműen meghatározta a szolgáltatás-beszerzés keretét (járművek életkora, járművek darabszáma, az elvárt futásteljesítmény, szolgáltatás időtartama). Ezek az ismérvek előzetesen rögzítettek, nem képezték a tárgyalások alapját. Mindezeket túl a szolgáltatást meghatározó további elemek az ajánlattételi szakaszban a tárgyalások eredményeként pontosan és egyértelműen rögzítésre kerültek ideértve a járművek forgalomba állásának ütemezését is. Előadta, hogy a járműgyártási piacra az elmúlt években ható külső körülmények (pl: a COVID és az Orosz-Ukrán háború), de emellett kifejezetten járműgyártási okok, a gyártói kapacitások elektromos autóbuszokra való átállítása) jelentősen megnövelték és bizonytalanabbá is tették a járműgyártáshoz szükséges logisztikai folyamatok időigényét, úgy, mint beszállítói alkatrészek rendelkezésre állása, gyártási fázisok különböző helyszíneken történő végzése. Kifejezetten a fenti, szektorbeli bizonytalanságok okán kizárt volt, hogy a részvételi

felhívásban előre meghatározza a járművek forgalomba állásának ütemezését. Az ütemezés kialakításának érdekében úgy készítette elő a tárgyi eljárás dokumentumait, hogy a forgalomba állás reálisan vállalható időpontja a tárgyalások alapját képezze, figyelemmel az eltérő aktuális járműbeszerzési lehetőségeire és a gyártási folyamat összetettségére. Ennek okán a tárgyalások alkalmával valamennyi ajánlattevő álláspontját kikérte, és ezek eredményeként határozta meg a forgalomba állás ütemezését. Mindez elősegítette a szélesebb körű verseny kialakulását, azáltal, hogy nem szűkítette a részvételi jelentkezők számát, azzal, hogy már a részvételi felhívásban meghatározásra került volna egy esetleges irreális, vagy csak egy pályázó által teljesíthető időpont.

40. A fentiekén túl a Kbt. 84. §-a sem rögzíti, hogy a szerződés időtartamán belül meghatározott ütemezésnek szerepelnie kellene az eljárást megindító felhívásban/részvételi felhívásban, valamint a Kbt. 87. § (1) bekezdése is azt teszi kötelezővé az ajánlatkérő számára, hogy a közbeszerzés tárgyának leírását és a szerződéses feltételeket olyan pontossággal adja meg, hogy a gazdasági szereplők megállapíthassák a beszerzés tárgyát és jellegét, eldönthessék, kívánnak-e részvételi jelentkezést benyújtani. A részvételi felhívás VI.3.15) pontjában egyértelműen rögzítette az érdeklődő gazdasági szereplők számára, hogy az eljárás ajánlattételi szakaszában az ajánlattevőknek a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását igazoló gyártói vagy szállítói nyilatkozatot kell benyújtania. Az előírás alapján valamennyi gazdasági szereplő előtt ismert volt már a részvételi szakaszban, hogy a gyártói/szállítói nyilatkozat benyújtása szükséges, így ezen előírás alapján a beszerzés tárgya és jellege kétséget kizáróan megállapítható volt, valamint a gazdasági szereplők eldönthették, hogy ezen előírás tükrében kívánnak-e részvételi jelentkezést benyújtani. Álláspontunk szerint a részvételi jelentkezések benyújtásának szándékát nem befolyásolja az a tény, hogy a szállítói/gyártói nyilatkozatra vonatkozóan csak az ajánlattételi szakaszban határozott meg további előírásokat, tekintettel arra a tényre is, hogy erre az információra/nyilatkozatra vonatkozóan a részvételi szakaszban egyetlen érdeklődő gazdasági szereplő sem nyújtott be kiegészítő tájékoztatáskérést. Álláspontja szerint a részvételi felhívás tartalmazott minden olyan információt, olyan pontossággal – a szolgáltatás és a szerződés teljesítése és a gyártói/szállítói nyilatkozat tekintetében is -, amely alapján valamennyi érdeklődő gazdasági szereplő megállapíthatta a beszerzés tárgyát és jellegét.

41. A hivatalbóli kiterjesztés második szempontját érintően nyilatkozott, hogy mivel a nyilatkozatot nem is az ajánlattevőknek, hanem adott gyártóknak/szolgáltatóknak volt szükséges megtenni. Nem lett volna elvárható ezért az, hogy bármilyen megszorítással/vagy egyéb előírással kötelezzen olyan harmadik, az eljáráson kívül álló gazdasági szereplő(ke)t, aki(k) a tárgyi eljárásnak nem is résztvevői. Hangsúlyozta, hogy ezen nyilatkozat által tud meggyőződni arról, hogy a végleges ajánlatban benyújtott járművekre vonatkozóan a gyártó/szállító kötelezettséget vállal a szolgáltatás megkezdéséhez és a teljesítéséhez szükséges járművek rendelkezésre állására vonatkozóan. Az ajánlatkérő ennek alapján meggyőződhet arról, hogy az ajánlattevők és a gyártók/szállítók között tényleges egyeztetések, adott esetben elköteleződések történtek, ezért a nyilatkozat további adattartama nem is értelmezhető ezen nyilatkozat tekintetében, hiszen az ajánlatkérő egyetlen előírást tett a nyilatkozatra vonatkozóan, hogy az a gyártó/szállító által kiállított nyilatkozat legyen és igazolja a járművek rendelkezésre bocsátását. A fentiek alapján a nyilatkozat benyújtásának módja és ténye valamennyi gazdasági szereplő előtt előzetesen ismert volt, valamint konkrétan meghatározásra került, hogy a gyártó/szállító a rendelkezésre bocsátásról szükséges, hogy nyilatkozzon.

42. Végül a jogorvoslati eljárás hivatalbóli kiterjesztésének harmadik szempontját érintően előadta, hogy a Kbt. álláspontja szerint nem ír elő kötelezettséget arra vonatkozóan, hogy a szerződés időtartamán belül az esetleges teljesítési ütemezést szükséges lenne az eljárást megindító felhívásban/ajánlattételi felhívásban is rögzíteni, ezért ezeket az adatokat a közbeszerzési dokumentumok részét képező szerződéstervezetben határozta meg. A hivatkozott 2024. március 12. napján megküldött kiegészítő tájékoztatásban foglalt kérdés és az arra adott ajánlatkérői válasz nem a forgalomba állás ütemezésére vonatkozott, hanem az egyes ütemek egymásra gyakorolt hatására irányult, így az ajánlatkérőnek nem is állt fenn kötelezettsége arra vonatkozóan, hogy a kiegészítő tájékoztatásban rögzítse a forgalomba állási határidőket. Az ajánlattevő által megfogalmazott kérdés szerint az ajánlattevő kiegészítő tájékoztatást kért arra vonatkozóan, hogy az első ütem határidejének 4.1 pontja szerinti meghosszabbodása automatikusan eredményezi-e a második ütem meghosszabbodását is, vagy a 4.1 pontban hivatkozott késedelem kizárólag az első ütemre van hatással, míg a második ütem határideje változatlanul irányadó abban az esetben is, ha a szerződés aláírására 2024. június 15. napjáig nem kerül sor. A kérdésnek megfelelően megválaszolta az egyes ütemek egymásra vonatkozó hatását, ugyanakkor a forgalomba állási határidőre vonatkozóan kérdés nem érkezett és az említett kiegészítő tájékoztatáskérés sem erre irányult. A szerződéstervezet 4.1. pontja egyértelműen (napra pontosan) rögzíti a szolgáltatás megkezdésének (a forgalomba állásnak) tervezett ütemezését, az alaplappont tekintetében az egyes ütemekben forgalomba állítandó járművek mennyiségét. Megjegyezte, hogy a szerződéstervezet ezen pontjában foglalt ütemezés a nyertes ajánlattevőnek a járművekkel végzett járatüzemeltetési feladatainak megkezdésére vonatkozik, nem a közbeszerzés tárgyát képező komplex szolgáltatás nyújtásának megkezdésének időpontját tartalmazza. Tekintettel arra, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárás tárgya nem árubeszerzés, így ezen időpontok nem az árubeszerzés keretében értelmezhető szállítási határidőként értelmezhetők, hiszen a nyertes ajánlattevő szolgáltatói kötelezettsége a szerződéskötést követően beáll, és nem kizárólag a járművek leszállítására korlátozódik, hanem azt megelőzően is egyéb üzemeltetési és a szolgáltatás nyújtásához kapcsolódó előkészítő, szervezői feladatokat is magába foglal, amelyek szintén egzakt módon meghatározásra kerültek. Fontos körülmény, hogy a járművek legyártása és a szolgáltatásra történő megfelelő felkészítés, az nyertes ajánlattevő részéről komplex és intenzív ügyintézési időszakot jelent. A szolgáltatónak számolni kell a lebonyolítási folyamat során számos hosszadalmas és komplikált lépéssel, annak érdekében, hogy a megrendelői elvárásokhoz igazodó - műszaki és utaskiszolgálási szempontból is megfelelő - legjobb járműveket tudja üzembe állítani. A szolgáltatás megkezdéséhez szükséges komplex logisztikai folyamatnak csak egyik eleme a járműgyártás, ami hangsúlyosan kiegészül a forgalomba állításhoz szükséges hatósági folyamattal, illetve a speciális utastájékoztatási/arculati elvárások megvalósításával, továbbá kiemelten a szolgáltatás biztosításához szükséges járművezetői állomány biztosításával, és felkészítésével. Mindezek okán a forgalomba állás időpontja csak egy részét képezi a tárgyi szolgáltatásnak. Figyelemmel a szerződés keretében – a hivatkozott ütemezés szerint – forgalomba állítandó járművek darabszámára, valamint a járművek beszerzésének és a forgalomba állításhoz szükséges engedélyek beszerzésének időszükségletére a szerződéstervezet szövegét – a tárgyalások eredményeként – oly módon határozták meg, hogy az indokolt esetben lehetőséget biztosítson az eredeti ütemezéstől eltérő ütemezés szerinti beállásra. Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérőnek a korábbi tapasztalatain kívül, további objektív információk arra vonatkozóan, hogy a különböző gyártmányú járművek esetében az egyes gyártók jelenleg milyen konkrét szállítási ütemezéssel teljesítenek, erre vonatkozóan információt a tárgyalások során szerzett az ajánlattevőktől, mely üzleti információkra figyelemmel határozta meg

ajánlatkérő a határidőket a végleges ajánlattételkor. Figyelemmel arra, hogy ezen konkrét információk csak a tárgyalásokon váltak ismertté, hogy a jelenlegi gazdasági helyzetben milyen gyártási és iparági akadályok/időbeli késedelmek fordulhatnak elő, ezért nem volt elvárható ajánlatkérőtől, hogy konkrét ütemeket határozzon meg az eljárás részvételi szakaszában, különös tekintettel arra, hogy az ütemezés jelentősen attól függ, hogy mely gyártó mely gyártmányú járművel történik a teljesítés, amely az eljárás részvételi szakaszában még egyáltalán nem ismert.

43. Álláspontja szerint a forgalomba állítási határidők a szerződéstervezetben egzakt módon, napra pontosan rögzítésre kerültek, és éppen a jogbizonytalanság elkerülése érdekében határozták meg a felek a szerződéstervezetben az eredeti beállási ütemezéstől való eltérés lehetséges eseteit, illetőleg az ezekre vonatkozó speciális rendelkezéseket. Ezen rendelkezések egyértelműen rögzítik, hogy milyen esetben, milyen időtartamokkal lehetséges az eltérés a Szolgáltató számára a forgalomba állás megkezdése vonatkozásában. A forgalomba állás ütemezését, illetve annak esetleges „eltolódását” két lépésben kívánta szabályozni. Egy részről a szerződés megkötésének, időbeli késedelmének esetét, másrészről pedig a szerződéskötést követően a járatüzemeltetési feladatra történő összetett felkészülési folyamat során esetlegesen bekövetkező külső, feleken kívülálló körülmények által okozott időbeli tolodást. Az ütemezés időbeliségére vonatkozó rendelkezések mind az ajánlatkérő, mind az ajánlattevők oldaláról a szolgáltatás szabályozott módon történő megkezdését biztosítják, olyan feltételeket teremtve, amely mindkét fél számára biztosítja a szolgáltatás biztonságos megkezdésének feltételeit, tekintettel arra, hogy a szerződéskötés esetleges elhúzódása adott esetben (pl. jogorvoslati eljárás kezdeményezése okán) egyik félnek sem róható fel. A szerződés keretében forgalomba állítandó járműveket a nyertes ajánlattevő a szerződés megkötését követően rendeli meg, így a szerződés megkötésének elhúzódása, figyelemmel a járművek gyártási időszükségletére hatással lehet a beállási ütemezésre is. Felek pont ezen bizonytalanság kezelése érdekében rögzítették a szerződéstervezetben az eredeti beállási ütemezéstől eltérő szolgáltatáskezdés pontos feltételeit és szabályait. A szerződéskötést követően esetlegesen bekövetkező előre nem látható körülmények (pl: a szerződés megkötését követő jogszabályi változások) miatt az ajánlatkérő indokoltnak tartotta szűk körben, megfelelő indokolással és alátámasztással ellátott kérelemre történő változtatási lehetőségek rögzítését is, úgy, hogy ezek semmiképpen nem automatikusan alkalmazhatók, hanem minden esetben a megrendelő egyedi elbírálásán múlik. A tárgyalások során a szerződés ezen kitételével kapcsolatban az ajánlattevők részéről nem merült fel kifogás, mindegyikük elfogadta a szerződésben megfogalmazott feltételrendszert, mely az előzőekben részletezett bizonytalanságok esetén, adott esetben lehetőséget tud biztosítani a szerződés gördülékeny teljesítésére. Az ajánlatkérő álláspontja szerint nem foghat helyt az a felvetés, hogy lehetővé tette a forgalomba állás bizonytalan idejű halasztását, hiszen – a fentiekben ismertetett üzleti okokból adódóan – egzakt módon meghatározta, hogy a szerződéskötést megelőzően milyen ütemezésben szükséges a forgalomba állás, valamint , hogy a szerződéskötéstől számítva nyertes ajánlattevőnek különösen indokolt esetben legfeljebb egy alkalommal, legfeljebb 60 nappal van lehetősége indítványozni a forgalomba állás elhalasztását. A szerződéstervezetben rögzített ütemezés, és annak halasztása nem ad olyan időbeli többletet, amely a nyertes ajánlattevő számára kedvezőbb szerződéses feltételeket teremtene.

44. A kérelmező a jogorvoslati eljárás hivatalbóli kiterjesztésével kapcsolatosan nyilatkozott, hogy a közbeszerzési eljárás ajánlattevői a rendelkezésükre bocsátott ajánlattételi felhívásokban és az egyéb közbeszerzési dokumentumokban rögzített követelmények alapján képesek voltak ajánlatot tenni. Az ajánlatkérő már a részvételi felhívásban rögzítette, hogy a szállítói nyilatkozatnak a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását kell igazolnia. A szállítói nyilatkozat tartalmára vonatkozó azon feltétel, hogy a járművek rendelkezésre bocsátására vonatkozó vállalásnak tartalmaznia kell a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges határidők teljesítését, minden ajánlattevő számára egyértelmű volt, a szolgáltatás megkezdésének pontos határideje volt egyedül az a paraméter, mely a végső ajánlati felhívás mellékleteként csatolt szerződéstervezet rendelkezései között került rögzítésre. A szállítói nyilatkozatot azonban csak a végső ajánlattétel során kellett benyújtani, összhangban az ajánlatkérő által a közbeszerzési dokumentumokban rögzített feltételekkel, így az ajánlatkérői elvárások ajánlattevők részére egyértelműek voltak és egyenlő esélyt biztosítottak az ajánlattételre. A szolgáltatás megkezdésének tervezett ütemezését az ajánlatkérő rögzítette, melyet a szerződéskötés időpontjától tett függővé azzal, hogy amennyiben a szerződéskötésre bármely hónap első felében kerül sor, úgy a szolgáltatást a szerződéskötéstől számított tizedik hónap első napján kell megkezdni, amennyiben viszont a felek a szerződést bármely hónap második felében (az adott hó 15. napját követően) kötik meg, úgy a szolgáltatást a szerződéskötéstől számított tizenegyedik hónap első napján kell megkezdni. A szerződéstervezet 4.1 pontjában – a hivatalbóli kiterjesztés tárgyában hozott végzést idézve - „pontosan meg nem határozott feltételek”-re utaló kifejezések, mint a „megrendelő kezdeményezésére”, „szolgáltató indítványára”, „megrendelő saját hatáskörben jogosult elbírálni”, a Kbt. szerződésmódosításra vonatkozó rendelkezéseivel összhangban értelmezendők. A szerződéstervezet ugyanakkor nem rendelkezik arról, hogy a megrendelő a módosítás lehetőségét a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontja alapján szerződésben előre rögzített szerződésmódosításként értelmezte volna, hiszen a szerződésmódosítás feltételeit és a módosítás paramétereit előzetesen nem rögzítette. Egyebekben a kérelmező fenntartotta a jogorvoslati eljárásban általa kifejtetteket és a jogorvoslati kérelem érdemi vizsgálatát kérte.

45. Az I. r. érdekelt a hivatalbóli kiterjesztés első szempontját érintő észrevételében hivatkozott rá egyrészt, hogy az ajánlatkérő két szakaszból álló tárgyalásos eljárást folytatott le. A vonatkozó jogszabályok szerint a részvételi szakaszban az ajánlatkérőnek – főszabály szerint – olyan részletességgel kell meghatároznia a közbeszerzés műszaki, jogi és pénzügyi feltételrendszerét, hogy az érdeklődő gazdasági szereplők – egy szakszektől elvárható gondosságot feltételezve – képesek legyenek a részvételi szándékokukról dönteni. A tárgyalásos eljárás további közbeszerzési jogi sajátossága, hogy az ajánlatkérő a Kbt. és az általa meghatározott korlátok között szabadon tárgyal az ajánlattevőkkel a szerződéses feltételekről. Az ajánlatkérő jogosult arra, hogy egyes tárgyköröket a tárgyalásból kizárjon. Erre figyelemmel Ajánlatkérő a részvételi felhívás VI.3.1) pontjában egyértelműen rögzítette, hogy mely kérdéskörökben nem tárgyal az ajánlattevőkkel. Ismertette az I. r. érdekelt a részvételi felhívás VI.3.15) pontjában foglaltakat. A részvételi felhívásban és a részvételi közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételek ismeretében az érdeklődő gazdasági szereplők a Kbt. 87. §-ának (1) bekezdésében foglaltakkal összhangban egyértelműen megállapíthatták a közbeszerzés tárgyát és jellegét, amely nem is vitatott a jogorvoslati ügyben. Ennek alapján minden olyan információval rendelkeztek, mely alapján eldönthették, hogy kívánnak-e részvételi jelentkezést benyújtani, valamint az eljárás ajánlattételi szakaszában képesek-e egyenlő eséllyel megfelelő első ajánlatot tenni. A részvételi felhívás és részvételi dokumentáció minden előírása biztosította a gazdasági

szereplők részére, hogy a Kbt. 50. §-ának (4) bekezdése alapján egyenlő eséllyel megfelelő részvételi jelentkezést nyújtsanak be.

46. A járművek rendelkezésére bocsátásának határideje (szállítási határidő) nem tartozott a tárgyalási tilalom alá eső tárgykörökbe, azaz a tárgyalás lehetősége e témakörben a közbeszerzési eljárásban biztosított volt. Ebből következően ennek a tartalmi elemnek esetleges bizonytalansága (pontatlansága) nem korlátozta az érdeklődő gazdasági szereplőt abban, hogy megfelelően mérlegelni tudja a részvételi szándékát a közbeszerzési eljárásban, tekintettel arra, hogy az eljárásban jogosult volt arra, hogy a járművek rendelkezésére bocsátásának határidejével kapcsolatos esetleges aggályait és észrevételeit a tárgyaláson az ajánlatkérő tudomására hozza. A járművek rendelkezésre bocsátásának határidejére vonatkozóan a részvételi jelentkezésben nem kellett kötelezettséget vállalni, ezért a jelentkezés tartalmát ez a kérdés egyáltalán nem érintette. Az ún. szállítói nyilatkozatnak a részvételi szándék megfelelő mérlegelésére szintén semmilyen hatással nem lehetett a részvételi szakaszban, különös figyelemmel arra, hogy az ajánlatkérő kifejezetten úgy rendelkezett, hogy azt majd az ajánlattételi szakaszban kell benyújtani, ezért a részvételi jelentkezés tartalmát ez a kérdéskör egyáltalán nem érintette. Tekintettel tehát arra, hogy a részvételi jelentkezésnek nem volt kötelező része a szállítói nyilatkozat, annak adattartalma semmilyen módon nem befolyásolhatta a részvételi szándékról hozott döntéseket, ebből következően az ajánlatkérőnek az a rendelkezése sem, hogy annak részletes adattartalmát majd az ajánlattételi szakaszban fogja meghatározni.

47. A hivatalbóli kiterjesztés második szempontját érintően kifejtette az I. r. érdekelt, hogy az ajánlatkérő jogosult volt a közbeszerzési dokumentum részeként olyan nyilatkozat benyújtását kötelezővé tenni, mely az ajánlatban tett kötelezettségvállalás – általa elvárt szinten történő – alátámasztását szolgálja. A benyújtandó nyilatkozat tartalmát az ajánlatkérők szabadon határozhatják meg, ide nem értve most az alkalmasság és a kizáró okok hiányának igazolására és az értékelési szempontok körében tett kötelezettségvállalásokra vonatkozó nyilatkozatokat, melyeknek tartalmát a Kbt. és egyéb közbeszerzési jogszabályok pontosan meghatározzák. Az érvényességi feltételként előírt nyilatkozatokkal; így a konkrét esetben a szállítói nyilatkozattal szemben kizárólag az a törvényi elvárás, hogy azok minden esetben biztosítsák, hogy a nyilatkozat benyújtásával a „gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek. Az egyenlő eséllyel történő megfelelő ajánlattétel akkor valósulhat meg, ha a közbeszerzési eljárást megindító felhívás előírásai egyértelműek, nem tartalmaznak ellentmondó rendelkezéseket a beszerzés tárgya, a részajánlattétel, a kizáró okok, az alkalmasság követelményrendszere, a bírálati szempontok, valamint semmilyen, a felhívásban megjelenő egyéb követelmény tekintetében. Amennyiben az említett rendelkezések között ellentmondás, nem egyértelmű meghatározás található, akkor joggal felvetődhet annak a lehetősége, hogy az egyenlő esélyű megfelelő ajánlattételre az ajánlattevőknek nincsen lehetősége (D.721/15/2009.). Az ajánlatkérőnek tehát kötelessége úgy összeállítani a felhívásban található feltételeket, hogy azok megfeleljenek a Kbt. és a vonatkozó jogszabályok tételes előírásainak (D.29/26/2010.). Az I. r. érdekelt álláspontja szerint az ajánlatkérőnek a szállítói nyilatkozat adattartalmával kapcsolatos előírása megfelelt a hivatkozott döntőbizottsági határozatokban kifejeződő elvárásoknak is. A részvételi és az ajánlattételi felhívásban egyértelműen és pontosan meghatározta a szállítói nyilatkozat tartalmát, amikor előírta, hogy annak a gyártó részéről a „szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását” kell igazolnia. Az ajánlatkérő rendelkezése alapján kizárólag arról kellett tehát a gyártónak nyilatkoznia, hogy az általa gyártott és a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járműveket rendelkezésre fogják bocsátani, semmilyen

további tartalmi elvárás nem rögzített a nyilatkozattal kapcsolatban. Megjegyezte, hogy a tárgyalások során az ajánlattevőknek is lehetőségük lett volna a szállítói nyilatkozat szükséges tartalmának egyeztetésére, amennyiben ezt szükségesnek látták volna és nem lett volna számukra egyértelmű az elvárt nyilatkozási tartalom. A szállítói nyilatkozat megkövetelt adattartalma tehát az I. r. érdekelt szerint egyértelmű volt, megjegyezte, hogy a mind a kérelmező, mind az I. r. érdekelt (a hiánypótlást követően) is azonos tartalommal nyújtotta be a szállítói nyilatkozatát, ami szintén alátámasztja azt a tényt, hogy az ajánlattevők számára egyértelmű volt az ajánlatkérőnek a szállítói nyilatkozat adattartamára vonatkozó elvárása.

48. Ezt követően kifejtette, hogy ha a benyújtandó szállítói nyilatkozat tartalma egyértelmű, ellentmondást nem tartalmaz, akkor az a következő vizsgálandó kérdés, hogy a megfelelő ajánlattétel érdekében az ajánlatkérő köteles volt-e a megkövetelt adattartalommal kapcsolatban részletesebb szabályt meghatározni, ennek elmaradása kizárta-e az egyenlő esélyű, megfelelő ajánlattétel lehetőségét. Az ajánlatkérő az ajánlattételi szakaszban úgy ítélte meg, hogy a szállítói nyilatkozat tekintetében a részvételi felhíváshoz képest részletesebb elvárás nem határoz meg. A részletesebb szabályok hiánya ugyanakkor egyáltalán nem jelenti azt, hogy a szállítói nyilatkozatnak a részvételi felhívásban már előre jelzett tartalma bármely Kbt. rendelkezést sértene. A szállítói nyilatkozat megkövetelt tartalma és jogi jellege egyáltalán nem befolyásolhatta az ajánlattevők ajánlattételi szándékát és képességét, ezért az ehhez kapcsolódó előírásokkal az ajánlatkérő nem zárta ki annak lehetőségét, hogy az ajánlattevők a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott jogi, pénzügyi és műszaki feltételek ismeretében reális, azaz megfelelő ajánlatot tehessenek. Ehhez még azt is hozzá kell tenni, hogy a szállítói nyilatkozatra vonatkozó szabályok valamennyi ajánlattevőre egyaránt vonatkoztak, ezért fogalmilag kizárt, hogy az esélyegyenlőséget a benyújtandó szállítói nyilatkozat sértette volna. Tudomása szerint a tárgyalások során egyáltalán nem merült fel annak igénye, hogy a szállítói nyilatkozatra vonatkozóan az ajánlatkérő határozzon meg részletesebb szabályokat, amely jól mutatja, hogy a verseny tisztaságát a megkövetelt adattartalom nem sértette. Egyebekben fenntartotta a jogorvoslati eljárás korábbi szakaszában kifejtett álláspontját, amely szerint a nyilatkozat polgári jogi jellege tekintetében marginális jelentőségű, melynek esetleges alulszabályozottsága egyáltalán nem érinti a közbeszerzési szerződéssel létrehozni kívánt közbeszerzési jogviszony tartalmát. Az esetleges alulszabályozottság éppen az ajánlattevők számára jelentett könnyebbséget azáltal, hogy a szállítói nyilatkozattal szemben az ajánlatkérő nem fogalmazott meg részletesebb tartalmi követelményeket. E körben felhívta a figyelmet, hogy az ajánlatkérő a járművek rendelkezésre bocsátását két lépcsőben (fázisban) kívánta ellenőrizni. Az első ellenőrzési fázis a közbeszerzési eljárás volt, melyben a gyártónak általánosságban kellett a rendelkezésre bocsátásról nyilatkoznia, a második fázisról a szerződéstervezet 5.1. pontja rendelkezett. Az ajánlatkérő tehát a teljesítés megkezdését követően a szállításra, gyártásra és finanszírozásra vonatkozó szerződések bekérésével tud végérvényesen megbizonyosodni arról, hogy a nyertes ajánlattevő tud-e teljesíteni. Értelemszerűen ezen szerződések bemutatását a nyertes pozíció elnyerését megelőzően a közbeszerzési eljárásban jogszerűen nem lehet bekérni, ugyanakkor ezen előírással az Ajánlatkérő gondoskodott arról, hogy a szerződés teljesítésére való képességet ténylegesen is ellenőrizze az általánosságban elvárt szállítói nyilatkozaton túl.

49. Mint olyan gazdasági szereplő, aki rendszeresen részt vesz az ajánlatkérő más autóbuszvonalakra (B3, B4, C5, C7, C8 szerződések) vonatkozó – azonos műszaki tartalmú – közbeszerzési eljárásaiban, felhívta a figyelmet arra, hogy a szállítói nyilatkozatra vonatkozó rendelkezéseket az ajánlatkérő minden esetben alkalmazta. A szállítói nyilatkozat tartalma, valamint az ajánlatkérő ezzel kapcsolatos elvárásai még soha nem vetettek fel értelmezési

problémákat vagy jogi aggályokat a piacot jól ismerő egyik gazdasági szereplő részéről sem. Mindez alátámasztja azt is, hogy az érdeklődő gazdasági szereplők ezen rendelkezések ismeretében minden esetben úgy ítélték meg, hogy az ajánlatkérő most kifogásolt gyakorlata az egyenlő esélyű, megfelelő ajánlattételt nem zárja ki vagy lehetetleníti el. A jelen jogorvoslati ügyben még a kérelmező sem a szállítói nyilatkozatra vonatkozó ajánlatkérő rendelkezéseket támadja, hanem azt, hogy az I. r. érdekelt eredeti szállítói nyilatkozata nem felelt meg ezen elvárásoknak, valamint hogy ennek módosítására nem volt jogszerű lehetőség. Feltételezve, de meg nem engedve, ha azt mégis jogsértésnek tekintjük, hogy az ajánlatkérő a részvételi felhívásban foglaltak ellenére az ajánlattételi szakaszban nem állapított meg részletesebb szabályokat, akkor ez az állítólagos jogsértés nem befolyásolta az eljárás eredményét, valamint az ajánlattevők esélyegyenlőségét és a verseny tisztaságát, különös figyelemmel arra is, hogy a vélt „alulszabályozottság” valamennyi ajánlattevő számára lényegében kedvező volt, mert a szállítói nyilatkozatban nem kellett többletadatot meghatározni.

50. Végül a hivatalbóli kiterjesztés harmadik szempontját érintően kifejtette az I. r. érdekelt, hogy a végleges szerződéstervezet 4.1 pontja értelmezésekor figyelemmel kell lenni a megrendelni kívánt szolgáltatás komplex jellegére. Mindez jól tetten érhető abban, hogy az ajánlatkérő megrendelése alapján a személyszállítási szolgáltatás nyújtásához szükséges járműveket a nyertes ajánlattevőnek kell szolgáltatnia, ráadásul úgy, hogy ennek teljes felelősségét a gyártó helyett ő vállalja az ajánlatkérő felé. A járművek beszerzése (leszállítása) és forgalomba állítása bonyolult üzleti, műszaki és engedélyezési folyamat eredményeképpen valósul meg. Számos olyan, előre nem látható akadály és nehézség merülhet fel ebben a bonyolult folyamatban, melynek megfelelő és gyors kezelése szükségessé teszi a szerződés rugalmasságát. A kifogásolt rendelkezések ezen a piacon megszokottak tekinthetők, melyeket az ajánlatkérő évtizedes múltra visszatekintően problémamentesen és a piaci szereplők által elfogadottan alkalmaz. Ezek a szerződéses feltételek egyaránt szolgálják az ajánlatkérői és ajánlattevői érdekeket, de leginkább segítik a járművek beszerzésének és forgalomba helyezésének gördülékenységét. A kifogásolt rendelkezések a komplex közbeszerzésnek nem a kiemelkedő részei. Hangsúlyozta, hogy a forgalomba helyezés határideje nem minősül részteljesítésnek, ehhez nem kapcsolódik ellenszolgáltatás, különös figyelemmel arra, hogy a közbeszerzés elsődleges célja nem a járművek leszállítása, hanem a megrendelni kívánt személyszállítási szolgáltatás nyújtása. Megjegyezte végül, hogy ezek a szabályok az ajánlattevőkkel folytatott tárgyalások eredményeképpen alakultak ki, azokat valamennyi ajánlattevő fenntartás nélkül elfogadta, figyelemmel arra, hogy ezek a szerződéses feltételek megfelelnek az üzleti szokásoknak és az elmúlt évtizedben kialakított ajánlatkérői gyakorlatnak. Tekintettel arra, hogy ezek a rendelkezések valamennyi gazdasági szereplőre kiterjednek, akik azokat aggálymentesen ítélték meg és elfogadták, fel sem merülhet, hogy ezzel a szabályozással sérülne a verseny tisztasága és az esélyegyenlőség alapelve.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

51. A Döntőbizottság a Kbt. jogorvoslati kérelem benyújtásakor hatályos előírásai alapján először az I. r. érdekelt eljárásjogi kifogását vizsgálta meg. Az I. r. érdekelt szerint a jogorvoslati kérelem benyújtása nem felelt meg az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó jogszabályoknak, tekintettel arra, hogy ügyfélkapun keresztül került benyújtásra, nem az ügyvédi iroda cégkapuján, továbbá azt nem szabályos módon írták alá. A beadványon fénymásolt aláírás található, valamint azt a jogi képviselő elektronikusan sem írta alá

megfelelő módon, tekintettel arra, hogy az ugyan AVDH Bélyegzőt tartalmaz, de ez nem felel meg annak az elvárásnak, hogy a jogi képviselő ebbéli minőségében írja alá a beadványt.

52. A Kbt. 145. § (1a) bekezdés a) pontja szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárásban, ha e törvény másként nem rendelkezik, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvényben (a továbbiakban: Eüsztv.) meghatározott elektronikus úton történő kapcsolattartás kötelező.

A Kbt. 151. § (2) bekezdés d) pontja és utolsó mondata szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság öt napos határidő tűzésével hiánypótlási felhívást bocsát ki, ha a kérelmet és annak kötelező mellékleteit nem az Eüsztv.-ben meghatározott elektronikus úton nyújtották be.

Ha a kérelmező a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak nem tesz eleget, a Közbeszerzési Döntőbizottság a kérelmet visszautasítja, kivéve, ha a (3) bekezdés alkalmazásának van helye. Az Eüsztv. 9. § (1) bekezdés b) pontja szerint, ha nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség alapján törvény vagy nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, elektronikus ügyintézésre köteles valamennyi, a 2. § (1) bekezdése szerinti ügy tekintetében az ügyfél jogi képviselője.

A 451/2016. (XII. 19.) Korm. r. 89. § (5) bekezdése szerint a cégkapu szolgáltató – ha a gazdálkodó szervezet ezzel ellentétesen nem rendelkezik – a gazdálkodó szervezet nevében a cégkapu címet a rendelkezési nyilvántartásba, mint a gazdálkodó szervezet hivatalos elérhetősége, bejelenti. Ha a gazdálkodó szervezet működéséhez jogszabály által rendszeresített nyilvántartásba vétele szükséges, a cégkapu szolgáltató e jogosultságával csak akkor él, ha a gazdálkodó szervezet a rá vonatkozó nyilvántartásban szerepel.

53. Az I. r. érdekelt eljárásjogi kifogásával összefüggésben a Döntőbizottság tényként rögzíti, hogy a kérelmező jogi képviselője jogorvoslati kérelmét nem ügyfélkapun, hanem a Sirály és Társa Ügyvédi Iroda cégkapuján keresztül nyújtotta be, amelyet a benyújtáskor készült xml kiterjesztésű info-file is alátámaszt. Ezt meghaladóan az I. r. érdekelt nem jelölte meg, hogy a jogorvoslati kérelem AVDH szolgáltatás igénybevételével történő aláírása mely jogszabályi előírásba ütközik, pontosan mely jogi előírás nem teljesítése miatt nem felel meg a Kbt. 145. § (1a) bekezdés a) pontjában foglaltaknak. E körben kizárólag olyan kúriai ítéletre hivatkozott, amely ügyvédi iroda által ellátott jogi képviselettel foglalkozott (a jelen jogorvoslati eljárásban a Kbt. 145. § (7) bekezdése alapján nem ügyvédi iroda, hanem ügyvéd láthat el képviseletet és a meghatalmazás is az ügyvédi iroda ügyvéd tagja részére került kiadásra), illetve a joggyakorlatot említette. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság az eljárásjogi kifogás további vizsgálatát nem tudta elvégezni, megállapította, hogy a jogorvoslati eljárás megindítása nem ütközött eljárásjogi akadályba.

54. Ezt követően a Döntőbizottság a Kbt. tárgyi közbeszerzési eljárás megkezdésekor hatályos előírásai alapján először a jogorvoslati eljárás hivatalbóli kiterjesztése körében hozta meg döntését az alábbiak szerint.

55. Az Európai Parlament és a Tanács közszolgáltatók közbeszerzésére irányadó szabályokról szóló 2014/25/EU irányelvének (a továbbiakban: Irányelv) 36. Cikk (1) bekezdése szerint: (1) A közszolgáltató ajánlatkérőknek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban kell részesíteniük, továbbá átlátható és arányos módon kell eljárniuk.

A Kbt. 2. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

A Kbt. 2. § (2) bekezdése szerint az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítani a gazdasági szereplők számára és arányos módon kell eljárnia a közbeszerzési eljárás során.

A Kbt. 28. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást – a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel – megfelelő alapossággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet – beszerzés tárgyára tekintettel biztosítható – védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelemzés módszerét is.

A Kbt. 50. § (4) bekezdése szerint az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítani kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be.

A Kbt. 85. § (1) bekezdése szerint a tárgyalásos eljárás olyan, két szakaszból álló közbeszerzési eljárás, amelynek első, részvételi szakaszában az ajánlatkérő a részvételre jelentkezőnek a szerződés teljesítésére való alkalmasságáról vagy alkalmatlanságáról dönt a 69. §-sal összhangban. A részvételi szakaszban a részvételre jelentkező nem tehet ajánlatot. Az eljárás második, ajánlattételi szakaszában az ajánlatkérő az alkalmasnak minősített és ajánlattételre felhívott részvételre jelentkezőkkel tárgyal a szerződés feltételeiről.

A Kbt. 87. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban meghatározza, hogy a műszaki leírás és a szerződéses feltételek mely elemei jelentik azokat a minimumkövetelményeket, amelyekről nem fog tárgyalni. A közbeszerzés tárgyának leírását és a szerződéses feltételeket olyan pontossággal kell megadni, hogy a gazdasági szereplők megállapíthassák a beszerzés tárgyát és jellegét, eldönthessék, kívának-e részvételi jelentkezést benyújtani, valamint az eljárás ajánlattételi szakaszában egyenlő eséllyel megfelelő első ajánlatot tudjanak tenni.

A Kbt. 3. § 21. pontja szerint e törvény alkalmazásában közbeszerzési dokumentum: minden olyan dokumentum, amelyet az ajánlatkérő a közbeszerzés vagy a koncesszió tárgya, illetve a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás leírása vagy meghatározása érdekében hoz létre, illetve amelyre ennek érdekében hivatkozik, így különösen az eljárást meghirdető hirdetmény, az eljárást meghirdető felhívásként alkalmazott előzetes tájékoztató, műszaki leírás, ismertető, kiegészítő tájékoztató, javasolt szerződéses feltételek, a gazdasági szereplők által benyújtandó dokumentumok mintái, részletes ártáblázat vagy árazatlan költségvetés.

A Kbt. 131. § (1) bekezdése szerint eredményes közbeszerzési eljárás alapján a szerződést a nyertes ajánlattevővel – közös ajánlattétel esetén a nyertes ajánlattevőkkel – kell írásban megkötni a közbeszerzési eljárásban közölt végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően.

56. A közbeszerzés előkészítésének folyamata szigorú jogi szabályozottság mellett zajlik, melynek egyik aspektusát képezi a Kbt. 28. § (1) bekezdéséből eredő azon előírás, mely szerint az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárást a közbeszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel megfelelő alapossággal kell előkészítenie. Az előkészítés alapossága körében

kiemeli a Kbt. 28. § (1) bekezdése, hogy az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni, továbbá azt is, hogy az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére.

57. Az Irányelv 36. Cikk (1) bekezdése kimondja, hogy a közszolgáltató ajánlatkérőknek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban kell részesíteniük, továbbá átlátható és arányos módon kell eljárniuk, ez a rendelkezés természetesen az egész közbeszerzésben érvényesülő szabály. Ugyanígy a Kbt. 2. § (1) és (2) bekezdése is az egész közbeszerzés tekintetében érvényesülő alapelvként rögzíti a verseny tisztasága, átláthatósága és nyilvánossága biztosítását, valamint az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményét. Mindezen alapelvi előírásokat bontja ki a Kbt. 50. § (4) bekezdése, amely általános jelleggel rögzíti, hogy az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be. A tárgyalásos eljárások esetére pedig speciális előírást rögzít a Kbt. 87. § (1) bekezdés második mondata, amely szerint a közbeszerzés tárgyának leírását és a szerződéses feltételeket olyan pontossággal kell megadni, hogy a gazdasági szereplők eldönthessék, kívánna-e részvételi jelentkezést benyújtani, valamint az eljárás ajánlattételi szakaszában egyenlő eséllyel megfelelő első ajánlatot tudjanak tenni.

58. A Kbt. versenyelvű szabályrendszere azt hivatott biztosítani, hogy a közbeszerzési szerződéseket mindenfajta diszkrimináció, összejátszás, összehangolt magatartás nélkül a legjobb ajánlatot tevő nyerje el, akinek ajánlata leginkább eleget tesz a „pénzért valódi értéket” elvének. A közbeszerzés a közpénzből megvalósított beszerzések racionális költséghatásait, a közpénzből beszerzett javak optimális minőségét, az államháztartási forrásokból lebonyolított beszerzések átláthatóságát és az esélyegyenlőségen alapuló verseny megvalósulását kívánja elősegíteni. A verseny tisztasága és átláthatósága tehát egy olyan garanciális alapelv, melynek feladata az, hogy valódi verseny alapján biztosítsa azt, hogy az ajánlattevő köthesse meg a szerződést, melynek ajánlata leginkább megfelel az ajánlatkérő által meghatározott feltételeknek, tehát az ajánlattevők valódi versenyt folytassanak le árak tekintetében. A Kbt. alapelveiből következő elvárás az is, hogy az ajánlattevők számára az ajánlatkérő egyformán értelmezhető, egyértelmű és mindenkire nézve azonos módon irányadó előírásokat rögzítsen.

59. Rögzítendő, hogy az ajánlatkérő tárgyalásos eljárást folytat, amely részvételi felhívással és részvételi dokumentáció közzétételével indul. A Kbt. 85. § (1) bekezdése szerint az első, részvételi szakaszt egy második, ajánlattételi szakasz követi, amelyben az ajánlatkérő és az ajánlattételre felhívott ajánlattevő tárgyalnak a szerződés feltételeiről, a Kbt. 87. § (1) bekezdése pedig lehetővé teszi annak meghatározását, hogy az ajánlatkérő mely szerződéses feltételekről kíván tárgyalni és melyekről nem. Tekintettel a Kbt. 3. § 21. pontja szerinti fogalom-meghatározásra a Kbt. 28. § (1) bekezdése, a Kbt. 50. § (4) bekezdése és a Kbt. 87. § (1) bekezdés második mondata a részvételi felhívás és dokumentáció, az ajánlattételi felhívás, a kiegészítő tájékoztatás, az ajánlattételi dokumentáció és természetesen a szerződéstervezet vonatkozásában is érvényesül.

60. A jogorvoslati kérelem tárgyát a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását igazoló gyártói vagy szállítói nyilatkozat elfogadhatósága képezte, amelynek vizsgálatával összefüggésben azon túl, hogy a nyilatkozat milyen célt szolgál, felmerült annak kérdése is, hogy a szolgáltatáshoz szükséges járműveket pontosan mely időpontra kell rendelkezésre bocsátaniuk az ajánlatkérőknek. A jogorvoslati kérelem és az érdekeltek nyilatkozatai sem hagytak kétséget afelől, hogy a járművek rendelkezésre állásának kezdete tekintetében az ügyfelek között értelmezésbeli különbségek állnak fenn, illetve ilyenek alakulhatnak ki, amelyek végül is a szerződés tárgyát képező szolgáltatás megkezdésének konkrét időpontja kérdésességét jelezték, ezért a Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás hivatalbóli kiterjesztéséről döntött.

61. A hivatalbóli kiterjesztés körében először a Döntőbizottság így azt vizsgálta meg, hogy az ajánlatkérő megsértette-e a Kbt. 28. § (1) bekezdését, a Kbt. 50. § (4) bekezdését, valamint a Kbt. 87. § (1) bekezdés második mondatát arra tekintettel, hogy a részvételi felhívásban nem rögzítette pontosan és egyértelműen a szállítási határidőket, valamint nem határozta meg egyértelműen a „gyártói vagy szállítói nyilatkozat” adattartalmát, ehelyett azt rögzítette, hogy a „vonatkozó részletes ajánlatkérői elvárások az ajánlattételi felhívásban kerülnek specifikálásra”.

62. Mint fentebb a Döntőbizottság utalt rá, a Kbt. 85. § (1) bekezdéséből következően az ajánlatkérő a tárgyalásos eljárás első, részvételi szakaszában a részvételre jelentkezőknek a szerződés teljesítésére való alkalmasságáról vagy alkalmatlanságáról dönt. Eljárásának kereteit a Kbt. 87. § (1) bekezdése rögzíti, amely egyrészt előírja, hogy határozza meg azon szerződéses feltételeket, amelyekről nem kíván tárgyalni, másrészt azt is, hogy a szerződéses feltételeket olyan pontossággal adja meg, hogy a gazdasági szereplők eldönthessék, kívánnak-e részvételi jelentkezést benyújtani. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a részvételi felhívás VI.3.1) pontjában többek között kizárta, hogy a „szerződés hatályáról” tárgyaljon és úgy nyilatkozott, hogy ezeket a „közbeszerzési dokumentumok (KD) tartalmazzák”. A Döntőbizottság áttekintette az ajánlatkérő által a részvételi felhívásban, a részvételi dokumentációban szereplő és az előbbiekkal egyidejűleg közzétett főbb szerződéses feltételekről közzétett dokumentumot és megállapította, hogy azokban a szerződés hatálybalépésének időpontja, a járművek szállítási, rendelkezésre bocsátásának határideje semmilyen módon nem került meghatározásra. A Kbt. 28. § (1) bekezdésének érvényesülnie kell a részvételi dokumentáció esetében is, így az ajánlatkérő kötelezettsége annak biztosítása, hogy a gazdasági szereplők képesek legyenek fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Ezzel együtt az ajánlatkérőnek a Kbt. 87. § (1) bekezdés második mondatából eredő kötelezettsége, hogy a szerződéses feltételeket olyan pontossággal adják meg, hogy a gazdasági szereplők eldönthessék, kívánnak-e részvételi jelentkezést benyújtani. A Döntőbizottság álláspontja szerint nem felel meg a Kbt. 28. § (1) bekezdés második mondatának és a Kbt. 87. § (1) bekezdés utolsó mondatának az ajánlatkérő olyan eljárása, amikor a részvételi dokumentumokban nem határozza meg valamilyen módon, hogy az egyébként különösen jelentős értékű járműpark biztosítását igénylő szolgáltatás megkezdésére a részvételre jelentkezők mikortól számíthatnak.

63. Az ajánlatkérő által a hivatalbóli kiterjesztéssel összefüggésben tett észrevételekkel kapcsolatosan megjegyzi a Döntőbizottság, hogy azt nem vitatja, hogy a részvételi dokumentumok tartalmazták a szolgáltatás időtartamát, nem is ennek hiányát tartja jogsértőnek a Döntőbizottság, hanem azt, hogy az, hogy a szolgáltatás időtartama várhatóan mikor kezdődik, semmilyen módon nem került szerepeltetésre.

64. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a hivatalbóli kiterjesztés körében megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 28. § (1) bekezdés második mondatát és a Kbt. 87. § (1) bekezdés második mondatát. Mindezeket követően a Döntőbizottság vizsgálta azt is, hogy az ajánlatkérő jogsértést követett-e el azért, mert nem határozta meg a részvételi dokumentációban a rendelkezésre állási nyilatkozat adattartalmát. Utóbbi körülmény a Döntőbizottság álláspontja szerint önmagában nem minősült jogsértőnek egyrészt azért, mert magát a szolgáltatás kezdő hatálydátumát sem rögzítette semmilyen módon az ajánlatkérő, így nyilvánvaló, hogy a nyilatkozat adattartalmát – amelyben valószínűleg jelentőséggel bírt volna az időpont – sem adhatta meg. Másrészt azért sem tartotta a Döntőbizottság a részvételi felhívás ezen hiányosságát jogsértőnek, mert maga a részvételi felhívás VI.3.15) pontja alapján a részvételre jelentkezők úgy készültek, hogy a nyilatkozatra vonatkozó részletes elvárások az ajánlattételi felhívásban kerülnek specifikálásra, tehát ezzel azonos módon információkat szerezhettek arról, hogy az ajánlatkérő mely módon tervezi ezt a kérdést szabályozni a későbbiekben.

65. A Döntőbizottság ezt követően a hivatalbóli kiterjesztés körében egymással való szoros kapcsolatuk miatt együttesen azt vizsgálta, hogy megsértette-e az ajánlatkérő

- a Kbt. 28. § (1) bekezdését és a Kbt. 50. § (4) bekezdését arra tekintettel, hogy az ajánlattételi felhívásokban és az egyéb közbeszerzési dokumentumokban nem határozta meg egyértelműen a „szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását igazoló gyártói vagy szállítói nyilatkozat” adattartalmát, illetve
- a Kbt. 131. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 28. § (1) bekezdését és a Kbt. 50. § (4) bekezdését arra tekintettel, hogy az ajánlattételi felhívásokban és az egyéb közbeszerzési dokumentumokban, különösen a 2024. március 12-i kiegészítő tájékoztató 2. kérdésre adott válaszában nem rögzítette pontosan és egyértelműen a szállítási határidőket, mindezek helyett a szerződéstervezet 4.1. pontjában pontosan és egyértelműen meg nem határozott feltételek esetére („megrendelő kezdeményezésére”, „szolgáltató indítványára”, amelyet a „megrendelő saját hatáskörben jogosult elbírálni”) lehetővé tette a szállítás bizonytalan idejű halasztását.

66. Az ajánlatkérő a 2023. november 29-én megküldött ajánlattételi felhívás, valamint a 2024. március 22-i végleges ajánlattételi felhívása IV.2.5) pontjában egybehangzóan rögzítette, hogy a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járművek rendelkezésre bocsátását igazoló gyártói vagy szállítói nyilatkozatot a végleges ajánlattételi szakaszban kell az ajánlattevőknek benyújtani. Tényként kell figyelembe venni, hogy az ajánlatkérő a nyilatkozat számára iratmintát nem rendszeresített, illetve maga sem határozta meg, pontosan milyen adattartalommal kéri a nyilatkozat benyújtását. Ehhez képest, a szerződés hatályba lépését érintő adatokat a 2024. március 22-i ajánlattételi dokumentációban nem közölt, a szerződés hatályba lépésére vonatkozó előírások így kizárólag a 2024. március 22-i végleges ajánlattételi dokumentáció mellékletét képező szerződéstervezetben jelentek meg. A Döntőbizottság rögzíti, hogy amellett, hogy a szolgáltatás megkezdéséhez szükséges járműveket mely időpontban kell rendelkezésre bocsátani, továbbá a nyilatkozat pontos adattartalma nem került a nyilatkozatra vonatkozó előírásokkal összefüggésben az ajánlattevők részére közlésre, a végleges szerződéstervezet maga sem tartalmazott egyértelmű időpont-meghatározást a szolgáltatás megkezdésének hatálydátuma tekintetében. A szerződéstervezet 4.1. pontja bár tartalmazott két időpontot („2025.05.01.” és „2025.07.01.”), ezt követően rögzítette, hogy a „megrendelő kezdeményezésére a Felek közös

megegyezésével a forgalomba állási ütemezés módosítható.” A 4.1. pont továbbá tartalmazta azt is, hogy „Szolgáltató különösen indokolt esetben, egyszeri alkalommal, legkésőbb hatvan (60) nappal a tervezett forgalomba állás időpontja előtt indítványozhatja a 4.1. pont első bekezdésében rögzített ütemezés legfeljebb hatvan (60) nappal történő eltolását” és „Megrendelő Szolgáltató erre vonatkozó kérelmét saját hatáskörben jogosult elbírálni”. Az ajánlatkérő a szerződéstervezet 4.1. pontját értelmezte az általa 2024. március 12-én küldött kiegészítő tájékoztatásban, amelyben azt rögzítette, hogy a „szerződés aláírásának Megrendelőnek felróható okból történő elhúzódását olyan különösen indokolt esetnek” tartja, „amely alapján az alábbi 4.1. pont szerinti rendelkezés alkalmazható lehet a nem kívánt helyzet rendezésére [...]”.

67. A Döntőbizottság osztotta az ajánlatkérő azon álláspontját, amely szerint nem kötelező a közbeszerzési dokumentumokban irat- és nyilatkozatmintákat közzétenni, ugyanakkor az Irányelv 36. Cikk (2) bekezdésének és a Kbt. 2. § (1)-(2) bekezdései szerinti alapelvek (egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmód, átlátható eljárás, verseny tisztasága, átláthatóságának biztosítása, esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód) érvényesülése a közbeszerzési eljárás valamennyi szakaszában, így a tárgyalásos eljárás ajánlattételi szakaszában is fontos elvárás. A Kbt. 28. § (1) bekezdése a fenti alapelvek érvényesülése körében rögzíti, hogy az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy a közbeszerzés során a gazdasági szereplők képesek legyenek fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Ugyanígy a Kbt. 28. § (1) bekezdés utolsó mondata rögzíti, hogy az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Végül a Kbt. 50. § (4) bekezdése is kifejezetten, az ismertetett alapelvek tételes jogi kibontásakor előírja azt is, hogy valamennyi közbeszerzési dokumentumnak biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek.

68. A Döntőbizottság álláspontja szerint a fenti alapelvekre tekintettel a Kbt. 28. § (1) bekezdés második mondatába ütközik az ajánlatkérő olyan eljárása, amelynek során nem határozza meg egyértelműen és pontosan, hogy a rendelkezésre állási nyilatkozatot milyen adattartalommal kell benyújtani, és az is, amikor a rendelkezésreállás időpontját a tárgyi, különösen jelentős értékű beszerzés esetén ilyen késedelmesen közli. Az ajánlattevők akkor képesek fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni, ha ismerik a benyújtandó iratok célját, adattartalmát, jelentőségét és azt is, hogy a szállítandó járműveket pontosan mely időpontban, időszakban, határnapon kell rendelkezésre bocsátaniuk. A Döntőbizottság álláspontja szerint továbbá a Kbt. 50. § (4) bekezdésébe ütközik az ajánlatkérő azon eljárása, amikor egy fontos, benyújtandó dokumentum adattartalmát nem határozza meg, ezzel nem biztosítja az ajánlattevők esélyegyenlőségét, az előírások egységes értelmezését. A jogorvoslati eljárás során az ügyfelek hangsúlyozták, hogy a jogvita tárgyát képező, rendelkezésre állást alátámasztó gyártói/szállítói nyilatkozat nem az ajánlatkérő és az ajánlattevők között keletkeztet jogviszonyt, hanem valójában a nyilatkozattevő és az ajánlattevő között. Mindezekre tekintettel különös hangsúlyt kap, hogy az ügyfelek maguk is egyedi, sajátos értelmezését adták a rendelkezésre állási nyilatkozatnak, valamennyi ügyfél külön-külön próbált annak célát, értelmét találni, illetve a megfelelő adattartalmat kialakítani. A kérelmező szerint a nyilatkozat csak akkor képes funkcióját betölteni, ha abban konkrét határidők szerepelnek, az ajánlatkérő annak alapján képes megbizonyosodni arról, hogy az ajánlattevő képes-e a szerződés teljesítésére. Az ajánlatkérő vitatta, hogy abban a szerződéses feltételeket érintő nyilatkozatot kellene kérni a gyártótól,

szállítótól, ugyanakkor szerinte is azt a célt szolgálja a dokumentum, hogy meggyőződhessen a szükséges járművek rendelkezésre állásáról, arról, hogy az ajánlattevő és a gyártó/szállító között a szerződés teljesítése érdekében elköteleződés jött létre. Az I. r. érdekelt szerint a nyilatkozat kizárólag azt a célt szolgálta, hogy az ajánlatkérő megbizonyosodjon arról, hogy a járművek rendelkezésre fognak állni, míg a II. r. érdekelt szerint a gyártó/szállító kizárólag az ajánlattevővel áll kapcsolatban, az ajánlatkérő felé semmilyen felelőssége nincs, ezért a szóban forgó irat útján teljesítési határidő vállalása sem várható el tőle. Végül a III. r. érdekelt azt fejtette ki, hogy az ajánlatkérő által kért kötelezettségvállalást tartalmazó nyilatkozat kizárólag akkor szolgálhat megfelelő biztosítékkal, ha abban szerepelnek a szállítás befejezésére, teljesítésére vonatkozó határidők is. A fentiek is mutatják, hogy az egységes előírások hiánya az ügyfelek között milyen eltérő értelmezéshez vezetett, amelynek elkerülése érdekében tartalmaznak az Irányelv és a Kbt. fentebb idézett szabályai rendelkezéseket.

69. A Döntőbizottság álláspontja szerint továbbá a Kbt. 28. § (1) bekezdés második és harmadik mondatába ütközik az ajánlatkérő azon eljárása, amikor a végleges ajánlattételi felhívás mellékletét képező szerződéstervezetben sem rögzíti pontosan a rendelkezésre állás időpontját, hanem annak bizonytalan idejű elhalasztását (vagy korábbra hozását) bizonytalan feltételektől, így különösen a saját kezdeményezésétől teszi függővé. Mint fentebb a Döntőbizottság kifejtette, az ajánlattevők akkor képesek fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni, ha ismerik, hogy a szállítandó járműveket pontosan mely időpontban, időszakban, határnapon kell rendelkezésre bocsátaniuk és amennyiben szükséges az időpont módosítása, annak pontos feltételei is a rendelkezésükre állnak. Az ajánlatkérő továbbá nem tett eleget a Kbt. 28. § (1) bekezdés harmadik mondata szerinti kötelezettségének, tekintettel arra, hogy a szerződéstervezet 4.1. pontjában olyan feltételeket rögzített, amelyek a teljesítés megkezdése, a járművek rendelkezésre állása tekintetében a szerződés későbbi módosítását eredményezhetik. A Kbt. 131. § (1) bekezdése kimondja, hogy eredményes közbeszerzési eljárás alapján a szerződést a nyertes ajánlattevővel a közbeszerzési eljárásban közölt végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően kell megkötni. Ehhez képest a szerződéstervezet 4.1. pontja olyan lehetőségeket tartalmaz, amelyek nem teszik véglegessé a szállítás ütemezését, hanem teret engednek későbbi, bizonytalan tartalmú és következményű szerződésmódosításoknak. A Döntőbizottság álláspontja szerint továbbá a Kbt. 50. § (4) bekezdésébe ütközik az ajánlatkérő azon eljárása, amikor egy fontos, a teljesítendő szerződés lényeges eleme (járművek rendelkezésre bocsátásának ütemezése) tekintetében nem határoz meg egyértelmű, véglegesnek tekintendő feltételeket, hanem azok bizonytalan feltételektől függő és kimenetelű, saját döntésétől függő módosítását teszi lehetővé, mert ezzel nem biztosítja az ajánlattevők esélyegyenlőségét, az előírások egységes értelmezését és alkalmazását. A Döntőbizottság figyelemmel volt arra, hogy a jogorvoslati eljárás ügyfelei között is jelentős értelmezéssel eltérések álltak fenn a szolgáltatás megkezdésének ütemezését érintően. A kérelmező szerint a teljesítés megkezdésének elhalasztására vonatkozó lehetőség a szerződésmódosításra vonatkozó szabályok keretében értelmezhető, azonban így nem volt egyértelműen szabályozva, míg az ajánlatkérő azt rögzítette, hogy szerződésmódosításról nincs szó, ezzel együtt hangsúlyozta, hogy a szerződéstervezet 4.1. pontja nem is a tényleges, hanem a „tervezett” forgalomba állás időpontját rögzíti, ezért annak megváltoztatásához egyébként sincs szükség szerződésmódosításra. Az ajánlatkérő 2024. március 12-én adott kiegészítő tájékoztatásának a 2. kérdésre adott válasza továbbá a nyertes ajánlattevő késedelmes teljesítése esetére teszi lehetővé, hogy indítványozza a tervezett forgalomba állítás hatvan nappal történő elhalasztását, mindez azonban a szerződéstervezet 4.1. pontjának ellentmond, tekintettel arra, hogy ott nem valamennyi határidőmódosítás a szolgáltató

felróható magatartásához kötött. A II. r. érdekelt a saját teljesítését érintően úgy tekintett a szerződéstervezet 4.1. pontjára, mint amely számára további hatvan napos „határidő-eltolási lehetőséget” biztosít. A hivatalbóli kiterjesztés körében folytatott vizsgálatot érintően hangsúlyos végül az ajánlatkérő azon nyilatkozata, amely szerint a szerződéstervezet 4.1. pontja szerinti tervezett forgalomba állítás bizonytalan jövőbeli esemény, ezért sem várható el az ajánlattevőktől, szállítóktól, gyártóktól, hogy a tényleges rendelkezésre állás időpontját közöljék.

70. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a hivatalbóli kiterjesztés körében megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 28. § (1) bekezdés második és harmadik mondatát, valamint a Kbt. 50. § (4) bekezdését.

71. A Döntőbizottság nem osztotta az ügyfelek hivatalbóli kiterjesztést érintő észrevételeiben kifejtetteket. Azért, mert az ajánlatkérő tárgyalásos közbeszerzési eljárást folytat, ahol nem kizárt adott esetben a szállítási határidőkről, illetve bizonyos nyilatkozatok adattartalmáról egyeztetni, és ekkor nem merült fel az ajánlattevők részéről kérdés, az ajánlatkérő még nem mentesül a közbeszerzésre irányadó alapvető és tételes jogi rendelkezések betartásának kötelezettsége alól. Függetlenül attól, hogy bizonyos ajánlattevők esetleg úgy ítélték meg, hogy a vonatkozó rendelkezések nem sértik a versenyt, az egyenlő elbánást és az esélyegyenlőség biztosítására vonatkozó követelményeket, az még nem zárja ki azt, hogy utóbb az ajánlatkérő az általa alkalmazott előírásokat önkényesen alkalmazza, amelyre a jelen tényállás alapján lehetősége volt, és amely lehetőséget egyébként az Irányelv és a Kbt. is tilalmaz.

72. A Döntőbizottság a hivatalbóli kiterjesztés tárgyában a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértést. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alkalmazásával megsemmisítette a jogsértőnek bizonyult 2023. szeptember 25. napján feladott és az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2023. szeptember 29-én 583835-2023. számon megjelent részvételi felhívást, a közbeszerzési dokumentumokat és valamennyi, a közbeszerzési eljárásban hozott ajánlatkérői döntést.

73. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (4) bekezdése szerint a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

74. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján a rendelkező részben közölt összegű bírságot szabta ki, melynek során megállapította, hogy a megvalósított jogsérelem súlyosnak minősül, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési dokumentumok, a közbeszerzésen való részvétel és a szerződés elnyerésének feltételei kialakításával, a tételes jogszabálysértésen (Kbt. 28. § (1) bekezdése, Kbt. 50. § (4) bekezdése, Kbt. 87. § (1) bekezdése) keresztül a megjelölt jogi normák által is hivatkozott esélyegyenlőség és verseny tisztaságának, mint alapvető követelménynek a sérelme is megvalósult. A Döntőbizottság azt is figyelembe vette, hogy a jogsértés a jogsértő közbeszerzési dokumentumok megsemmisítésével reparálható. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (11) bekezdésében szereplő előírásokra tekintettel a bírság összegének megállapítása során figyelembe vette a közbeszerzési eljárás becsült értékét, amely 90.915.400.043.-Ft, ugyanakkor, a Kbt. 165. § (11) bekezdés b) pontja első fordulata alapján azt is, hogy a beszerzés a fővárosi közösségi közlekedésének, fontos közszolgáltatásnak a fenntartásához szükséges. Mindezen szempontokat összességében is mérlegelve a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely még mindig jóval alatta marad a Kbt. 165. § (4) bekezdése szerinti maximális mértéknek. A Döntőbizottság a bírság mértékénél nem vette figyelembe a jelen ügy tényállása szempontjából nem releváns Kbt. 165. § (11) bekezdés c), d) és f) pontjaiban foglaltakat, valamint nem talált arra utaló körülményt, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt. A bírságösszeg megállapítása körében szintén nem értékelte a Kbt. 165. § (11) bekezdés e) pontjában foglalt feltételt, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárás megindítása és a jogorvoslati eljárás megindítása között álláspontja szerint nem telt el hosszú időtartam.

75. A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével. Az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja szerint a hatóság az eljárást megszünteti, ha az okafogyottá vált.

76. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján a jogorvoslati kérelem szerinti jogsértés tekintetében megszüntette, ugyanis a hivatalbóli kiterjesztés keretében feltárt jogsértések miatt okafogyottá vált annak további vizsgálata, hogy az I. r. érdekelt által benyújtott nyilatkozat 1. és nyilatkozat 2. megfelel-e az előírásoknak, vagy sem.

77. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésén alapul.

78. A Döntőbizottság a Kbt. 151. § (8) bekezdése alapján rendelkezett a kérelmező által megfizetett igazgatási szolgáltatási díj kérelmező részére történő visszautalásáról.

79. A határozat nem érdemi (megszüntető) rendelkezése(i) elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 112. § (2) bekezdés d) pontjára és a Kbt. 114. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése, a határozat érdemi rendelkezése(i) közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen

határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. július 22.

Dr. Fáry Zoltán sk.
a tanács elnöke

Simon Szabolcs sk.
közbeszerzési biztos

Pulainé Dr. Horváth Hajnalka sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelélül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Ajánlatkérő képviselői, kizárólag elektronikus úton
2. Kérelmező képviselője, kizárólag elektronikus úton
3. Érdekeltek képviselője, kizárólag elektronikus úton
4. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, kizárólag elektronikus úton
5. Közbeszerzési Hatóság Titkársága, kizárólag elektronikus úton